

Nalunaarusiaq

24-04-2019
 Sagsnr. 2019-7117
 Akt. id. 10589188

Postboks 260
 3900 Nuuk
 Tlf. (+299) 34 50 00
 Fax (+299) 34 66 66
 E-mail: iian@nanoq.gl
 www.naalakkersuisut.gl

Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 1, 25. januar 2019-imeersoq pillugu nalunaarusiaq.

Piaarnerpaamik, kingusinnerpaamillu ulloq 1. oktober 2019-mi atuutilersussamik, Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaannut nr. 1, 25. januaari 2019-imeersup allannguutissanik arlalinnik Naalakkersuisut peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuummik Inatsisartunuta ilaasortaqaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit UPA2019-imi siunnersuuteqarpoq.

Inatsisartuni siullermeerneqarnerani aalajangiiffigisassatut siunnersuut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamut suliareqqitassanngorlugu innersuussutigineqarpoq, ataatsimiititaliallu noqqaassuteqarneratigut nalunaarusiaq manna suliarineqarpoq, matumani nalunaarutip oqaluttuassartaa aamma soq nalunaarut kingullermik taama isikkoqalersillugu allanngortinneqarsimanera pillugu ilisimatitsissut, kiisalu tusarniaasimaneq tusarniaanermilu akissutigineqartut ilanngunneqarsimaneri pillugit nalunaarusiaq:

Siullertut meeqqat pisinnaatitaaffiisa eqqortinneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat pingaaruteqarluninnarmat erseqqissarneqassaaq. Meeqqanut atugassarititaasut toqqissisimanartuunissat pingaaruteqarpoq, aamma tamanna meeqqanut angerlarsimaffiup avataanut sungiusimanngisaminnut inissinneqartariaqartunut atuuppoq, tamakkulu meeqqat ataqqillugit aamma Kalaallit Nunaata nunat assigiinngitsut akornanni isumaqatigiissutitigut suliaasaqarfimmut tunngasunut pisussaaffiit tiguisimasaasa eqqortinneqarneri aqutugalugit pissallutik, matumani Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat ilanngullugu.

Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinni inissat annertuumik pisariaqartinneqarmata nassuerutigalugu, pingaaruteqarpoq suliaasaqarfik ima malittarisassiunneqassasoq, paaqqinniffiit imminut ingerlatittut akuerineqarsinnaasunik sinaakkuteqarlutik atanissaminnut periarfissaqarnissaat, aammali pisortat aningaasaataat pitsaanerpaamik siunertaminnullu taassumunnga atorneqarnissaat qulakkeerneqassalluni. Uani pingaarluinnarpoq aningaasat sumut atorneqartarneri pillugit tamakkiisumik isertuannngissuseqarluni pissusilersornissaq, aamma tamanna kommunit suleqatigalugit pissasoq, taakkuummatami akigititanik akiliinermikkut paaqqinniffinnik naggataatigut aningaasalersuisut.

UPA2017-imi Inatsisartut Meeqqat tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat akuersissutigaat. Naalackersuisut nalunaarutiniq suliaqarnissamik pisussaaffeqarnerat aamma periarfissaqarnerat pillugu Meeqqat tapersorneqarnissannut Inatsisartut inatsisaat aalajangersakkanik arlalinnik imaqarpoq, matumani ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit nalunaarut ilanngullugu.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit akuerineqassappata, taava nalunaarummi ilaatigut pitsaassutit pillugit piumasaqaateqarpoq. Ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut Naalackersuisunit pigineqarlutillu ingerlanneqartunut, kommuninit pigineqarlutillu ingerlanneqartunut imaluunniit paaqqinniffinnut imminut ingerlatittunut piumasaqaatit taakku assigiipput. Tamaat isigalugu pingaaruteqarpoq erseqqissassallugu piumasaqaatit pisinnaatitaaffiillu assigiit ulloq unnuarlu paaqqinniffiit tamarmik, kimilluunniit pigineqaralarunik, malittussaammatigit.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pitsaassusaa sammisat tulliuttut malillugit nalilersorneqartarpoq:

- 1) Meeqqat ilinniarnissamut sulinissamullu periarfissaat.
- 2) Meeqqat nammineersinnaalernissaminnut aamma ilaqtaminnut attaveqaatiminnullu atassuteqarnissaannut periarfissaat.
- 3) Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup sullinniagai, matumani ulloq unnuarlu paaqqinniffiup sullinniakkaminut neqeroorutigisaata imarisai ilanngullugit, kiisalu meeqqat immineq inuernerinnut sunniuteqaqataanerat.
- 4) Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup periaasii angusaalu, matumani perorsaanikkut, tarnip pissusaanik ilisimatusarnikkut imaluunniit ilaqtariinnik katsorsaanikkut suleriaatsit.
- 5) Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi aqqissuussaaneq aqutsisullu.
- 6) Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi sulisoqarnikkut piginnaasat.
- 7) Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi aningaasaqarneq, matumani naatsorsuutit kukkunerisiusunit akuerineqarsimasumit kukkunerisiorneqarsimasut.
- 8) Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi inissatigut atugassarititat, matumani sullinniakkat pisariaqartitaannut aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffiup periaasaanut naapertuunnersut.

Nalunaarummi § 36 malillugu meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik imminut pigisutut ingerlanneqartumik akuersissagaanni, aqutsisut sulisuusullu akissarsiatigut atorfinitsitaanermilu atugarisaasa pisortani taamatut atorfillit atugarisaat assigissagaat aammattaq piumasaqaataavoq. Taamaattoqarneranut pissutitut oqaatigineqarsinnaasoq tassaavoq, kommunalbestyrelsit tassaammata meeqqanik

inissiinerminnut ullormut unnuamullu akigitamik akiliisarnermikkut paaqqinniffinnut imminnut ingerlatittunut aningaasalersuisut, taamaammallu akissarsiat qaffasissusaat kommunit ulloq unnuarlu paaqqinniffiutaanni akissarsiaritineqartut assigissappatigit naleqquttusoq. Tunngaviusumik atuarfiit namminersortitat angerlarsimaffimmilu atuartitaaneq il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni kiisalu efterskolit pillugit Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat taakkununga assingusut takuneqarsinnaapput. Aammattaaq nalunaarummi massakkut atuuttumi § 36-ip nalunaarutaasimasumi § 31 assigaa, taamaattumillu taanna nutaajungilaq Tamakku saniatigut aalajangersakkat tullingguuttut makku peerneqassasut allanngortinneqassasuulluunniit siunnersuutigineqarput.

Taamaammat missingersuutini naatsorsuutinilu aningaasat sumut atorneqarsimanersut ersarissumik ersersikkunikkit, paaqqinniffiit imminut ingerlatittut aningaasat suliassaqarfimmik ineriartortitsinermut atussanerlugit nammineerlutik aalajangigassarivaat.

Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 1, 25. januaari 2019-imeersoq Naalakkersuisut inernettikkut quppersagaanni 2017-imi 12. majimiit 15. juli ilanngullugu, taamaalilluni Inatsisartunut ilaasortat Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip suliarineqarneranut atatillugu imaanik ilisimasaqalerniassammata. Nalunaarut 13. maj 2017 tusarniaavigineqartunut arlalinnut nassiunneqarpoq, matumani kommunit, ulloq unnuarlu paaqqinniffiit, NGO't soqutiginnittullu allat ilanngullugit. Tamatuma kingorna tusarniummut akissutiit naleqquttumik ilanngunneqarput.

Nalunaarutip ulluinnarni atulernerqarnerata kingorna paasineqarpoq arlalitsigut naleqqutinngitsortaqqartoq, tamakku pillugit ilaatigut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnit tamakku uparuarneqarsimapput, soorlu aamma tamakkiisumik akuersissuteqartarnermut atatillugu ikaarsaariarnermi malittarisassat amigaataasimasut. Tamatuma kingorna aalajangerneqarpoq nutaamik nalunaarummut missingersuusiortoqqassasoq, taassumalu naammassinnginnerani, ilaatitut Isumassortit, taanna paaqqinniffiit imminut ingerlatittut ilaannut peqatigiiffiuvoq, ataatsimeeqatigineqarput.

Nalunaarummut missingersuut Naalakkersuisut internettikkut quppersagaannut ilineqarpoq piffissami 3. oktoberimiit 7. november 2018 ilanngullugu, soorluttaaq tusarniaavigineqartussanut naleqquttunut aamma nassiunneqarluni.

Tusarniutigineqarneranit akissutiit naleqquffiini ilanngunneqarput, aamma tusarniaasimaneq pillugu allakkiaq suliarineqarpoq, tassani akissutiit takuneqarsinnaallutik, takuuk ilanngussaq 1.

Tamanna tunngavigalugu Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 1, 25. januaari 2019-imeersoq atuutilersinneqarpoq. Nalunaarut taanna 1. februar 2019 atuutilersinneqarpoq.

Siusinnerusukkut nalunaarutaasimasumut 2017-immersunut naleqqiullugu nalunaarut massakut atuuttoq makkuninnga allannguutiniq tigussaasunik imaqqarpoq, matumani ilanngullugit:

1. Meeqqap pisariaqartitaanut tulluarnepaappat aamma tamanna meeqqat ataasiakkat, matumanilu qatanngutigii, ineqatigiissinnaanerat perorsaannermi pisariaqartinneqartut isigineqarpat Nammineq ineqarnissamik piunasaqaatip avaqqunneqarsinnaanera periarfissinneqarpoq (§7).
2. Illutit pioreersut pissutigalugit piunasaqaatit taakkua naammassineqarsinnaanngippata, init aaqqissuunneqarnissaannut piunasaqaatit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup akuersineratigut ulloq unnuarlu paaqqinniffinit pioreersunit avaqqunneqarsinnaapput (§ 7).
3. Piunasaqaatitalimmik akuersissutinik tunniussinissaq ammaanqqarpoq, tassani akuerisaanissamut piunasaqaatinik naammassinninnissamut ukiut pingasut angullugit piffissaliussa q immikkut akuersissutigineqarsinnaalluni (§§ 17 aamma 32)
4. Missingersuutitut naatsorsuutinullu piunasaqaatit arlalitsigut erseqqissaavigineqarput (§§ 38-43).
5. Ullormut unnuamullu akigititap, kommunalbestyrelsip meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut inissiinermini akiliutaata akilerneqarnerani suut akilerneqartarnersut pillugit, aamma ullormut unnuamullu akigititat tamanut saqqummiunneqartassasut erseqqissaavigineqarput (§ 49).

Tusarniaanermut akissutit ilanngunneqarnerannut tunngatillugu oqaatigineqassaaq tusarniaanermut akissutit tamarmik nalilersuiffigineqarmata akineqarlutillu – takuuk tusarniaaneq pillugu allakkiaq ilanngunneqartoq – oqaatigineqassaarlu akissutit pinngitsooratik ilanngunneqarnissaat akuerineqanngimmat. Tusarniaanermut akissutit ilaat imminnut paarlangapput, uanilu meeqqamut pitsaanerususaaq nunanullu assigiinngitsunut pisussaaffiit ataqqillugit pitsaanerpaamik naapeqatigiissitsiniaasoqarpoq.

Assersuutigalugu tusarniaavigineqartut arlallit § 7-imi allannguut oqaaseqarfigisimavaat, taassani immikkut ittuni taaneqartuni pisoqartillugu nammineq ineqarnissamut piunasaqaat avaqqunneqarsinnaavoq. Missingersuummi tusarniutigineqartumi allanneqarpoq, tamanna perorsaaneq eqqarsaatigalugu pisinnaasoq.

MIO-mit tassunga oqaatigineqarpoq inuit ataasiakkaarlugit nalilersuisoqartassasoq, aamma meeraq qanorluunniit ukioqaraluarpat peqataatinneqartassasoq tusarniarneqarlunilu. MIO-p Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissummi artikili 12 innersuussutigaa.

Inuit pisinnaatitaaffii pillugit institutti ima allappoq: *“Meeqqat ineqatigiissinnissaannik kinguneqartussamik perorsaannermi innimigisassat suunersut missingiummi imaluunniit tusarniaaneq pillugu allakkami ilanngunneqarsimasumi erseqqissarneqarsimangilaq. Innimigisassat missingiummi § 7, imm. 2-mut ilanngunneqartussat suunersut pillugit*

naalakkersuisoqarfik erseqqinnerusumik nassuiaateqassasoq Instituttip inassutigaa. Kalaallit Nunaata nunanut assigiinngitsunut pisussaaffilerneqarnerannut atatillugu, avaqqutsinerit meeqqamut pitsaannerusussatut isigineqarpat aamma/imaluunniit meeqqamut pitsaanerpaamik iluaqutaassappata naapertuutissappatalu, perorsaanermi innimigisassat taamaallaat allangortinneqassasut, Instituttip inassutigaattaaq”

Qeqqata Kommunia allappoq, “avaqqutsisinnaanermut periarfissap atornerlunneqannginnissaa qulakkeerneqassasoq, aamma

IMAK-ip maluginiarpa: “Pisuni aalajangersimasuni perorsaanermut innimigisassat eqqarsaatigalugit qatanngutigii allallu sineqatigiittarsinnaanerat IMAK-p siulersuisuisa takusinnaalluarpaat. Kisianni qaqugukkulluunniit meeqqanut ataasiakkaanut inimik piareersimatitsisoqartariaqartoq siulersuisulli isumaqarput. Sineqatigiissinnaaneq immiini aporfiumngilaq. Meeqqat tamarmik kisimiissinnaanermut pisariaqartitsisarput - tamannalu immaqa meeqqanut inissinneqarsimasunut sualummik atuuppoq. Meeqqat namminerisaminnik ineqanngippata qatanngutigii qatanngutip aappaata angajoqaatullusooq pissuseqalernissaa IMAK-imi siulersuisunit aarleqqutigineqarpoq.”

Meeqqat inuunerissut allapput: “Meeqqat inissinneqartut namminerisaminnik ineqartinneqannginnissaat imaluunniit qatanngutiminnik ineqateqarnissaat perorsaanermik peqquteqarsinnaavoq. Tamanna qaqtigoruinnaq pisassaaq, sualummik meeqqat anginerit eqqarsaatigalugit, taakkumi immikkoornissamut periarfissaqassapput kisimiissinnaasariaqarlutillu. Perorsaanikkut sukumiisumik tunngavilersuereernikkut pissutsit ataasiakkaat pillugit aalajangiisoqartarnissaa pingaaruteqarpoq.”

Isumassortit maluginiarpaat: “§ 7-mut. Ingammik meeqqanut annertuumik sumiginnagaasimasunut, angisuujunngitsut mikisuunngitsulluunniit, nammineq inigisaminni sinissinnaaneq ajornerat pissutigalugu paasissutissanik aalajangersimasunik peqarsinnaasarpog. Tassunga atatillugu meeqqat ataasiakkaat nalinginnaasumik illoqarfimmut nutaamut, atuarfimmuut nutaamut, ulluunerani paaqqinniffimmut nutaamut assigisaannulluunniit innersuussisoqartarpoq aamma meeqqat ataasiakkaat ineriartornissaminnut iluminni pisariaqartumik eqqissisimaarnissaminnut ilisaqqunnartumik pisariaqartitsisarput, pisullu ilaanni qatanngutiminnik imaluunniit meeqqamik allamik ineqateqarsinnaaneq iluaqutigisinnaavaat. Peqatigiiffiup kaammattuutigaa § 7, imm. 2 ima allangortinneqassasoq:

Imm. 1 malillugu nammineq ineqarnissamik piumasaqaat perorsaanermi mianerisassat takutippassuk, meeqqat ataasiakkaat ineqateqannginnissaat avaqqunneqarsinnaavoq. Meeraq 12-it sinnerlugit ukioqarpat, meeraq tamatumunnga akuersitinneqassaaq.

Nammineq ineqarnissamik piumasaqaat (2017-imi nalunaarummi avaqqunneqarsinnaanngitsutut allassimasoq), meeqqamut pitsaannerusussatut isigineqarpat, perorsaanermi mianerisassat taamaalortoqarnissaa pisariaqartippassuk, meeqqat ataasiakkaat, matumani qatanngutigii, ineqatigiissinnaanngorlugit aalajangersagaq ilusilerneqarpoq. Meeraq 12-it sinnerlugit ukioqarpat, meeraq tamatumunnga akuersitinneqassaaq. Pissutsit assersuutigalugu qatanngutigii ineqatigiinnissamik kissaataat, aammalu taamaalilluni meeqqamut pitsaannerusussaq

anguniarlugu tamanna akuerineqassappat, tunngaviup taassuma tusaaniarneqartariaqarnera allannguutip taassuma aallaavigaa.

Tusarniummut akissuteqaatit naalisakkat pineqarmata, aamma tassunga tusarniummut akissutit uani nalunaarusiami ilaannigitsut arlaqarsinnaammata maluginiarneqassaaq.

Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup aaqqissuussaaneq pillugu piumasaqatinik avaqqutsisoqarsinnaanera pillugu akuersissuteqarallarsinnaanera pillugu aalajangersakkat nutaat ikkunneqartut pillugit aamma paarlangasunik tusarniummut akissuteqartoqarpoq.

Tamanna pillugu Inuit pisinnaatitaaffii pillugit Instituuti ima oqaaseqarpoq: *“Ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut pioreersunut nutaanullu illuutit atotorissaarutaannik amigaateqarnermut naleqqiullugu, pisinnaatitaaffiit avaqqunneqarsinnaanerat pillugu aningaasaqarnermut innimigisassat meeqqanut inissinneqarsimasunut innimigisassaniit sallitinneqarnissaat nalunaarummi aalajangersakkatigut periarfissinneqartoq nalilerneqarpoq. Kalaallit Nunaata nunani tamalaat akornanni pisussaaffii tunngavigalugit kiisalu Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaata siunertaa tungavigalugu tamanna Instituttimit eqqarsarnartoqartinneqarpoq. Aningaasaqarnikkut isumaliutiginninnerit meeqqat inissinneqarsimasut pisinnaatitaaffiit ajornerulersitsisumik nassataqassanngitsut Institutti isumaqarpoq. § 7, imm. 7, § 17, imm. 2. aamma 3 kiisalu § 32, imm. 1. aamma 2 meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinni atuuttuni pissutsit ajorseriarsinnaanerannut aningaasaqarnikkut isiginiagassat imaluunniit aningaasalersuinerit naammanngitsut tunngavilersuutigisinnaanerat Institutimit pinngitsoortillaqquneqarpoq”.*

Isumassortit aalajangersakkamut tassunga oqaaseqaateqanngillat, kisiahni § 8-mut isornartorsiullutik, taassani takuneqarsinnaammata ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi unnuakkut pigaartoqartartumi sulisunut qasuersaarfissamik inimik aaqqissuussisoqassasoq tassani sulisunut anartarfeqarlunilu uffarfeqassasoq:

“§ 8-mut. Kalaallit Nunaanni illut amerlanerpaat arlalinnik uffarfeqanngilat. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit arlallit illumi ataatsimi amerlanerpaamik meeqqanut pingasunut sisamanulluunniit inissanik akuerineqarnikuupput. Sulisorisanut immikkut uffarfiliorniarnep qularnanngitsumik kingunerisinnaavaa illup ataatsip sannaata aaqqissugaanerata allanngortinneqarnera meeqqap ataatsip ineqarnissaagaluanik “akeqassasoq”. Taamaattumik sulisut perusuersartarfimmik aamma uffarfimmik periarfissaqarnissaannik aalajangersakkami piumasarisaq pissutigalugu meeqqat amerlasuut inissarlui annaaneqarsinnaassapput.”

Noqqaassut akuerineqarpoq, taamaalilluni sulisunut anartarfimmik uffarfimmillu piumasaqaat peerneqarpoq.

Aningaasalersuineq aamma missingersuutit kiisalu naatsorsuutit pillugit paarlangasunik arlalinnik tusarniummut akissuteqartoqarpoq.

Aallaqqaammut nalunaarummi 2017-imeersumi missingersuutit naatsorsuutillu pillugit arlalinnik aalajangersakkanik peqareerpoq, ilaatigut unammilligassat Isumassortinit oqaatigineqartut tunngavigalugit.

Kisianni Deloittemit tusarniummut akissut naalisagaq tunngavigalugu aalajangersakkat ikkuteqqinneqarput:

§ 39- Kukkunersiuineq

Pisortanit pitsaasumik kukkunersuisarneq (ingerlatsinermut kukkunersiuineq aamma inatsisitigut isornartorsiuilluni kukkunersiuineq) pillugu piumasaqaat nalunaarummi maanna atuuttumi § 39, imm. 2, maanna siunnersuummi § 42-mit peerneqarsimavoq.

Malittarisassat taakku suliffeqarfinnut Namminersorlutik Oqartussanit aamma kommuninit pigineqartunut suli atuuppoq, suliffeqarfinnimmi piginittut GOR (God Offentlig Revisionssek / Pisortat Pitsaasumik Kukkunersuisarnermi ileqqoqarnerat) malittussaammassuk.

Taamaalilluni pisortat aamma paaqqinniffiit imminut ingerlatittut akornanni kukkunersiuinermut piumasaqaatit assigiinngitsuupput, tamannalu unammillernermut equititsisartuuvoq.

Paaqqinniffiup aningaasaqarnera piginnittumit immikkoortinneqarnissaa pillugu Deloitte tusarniummut akissummini ima allappoq:

§ 38 – suliffeqarfiup aamma pilersitsisut aningaasaqarnerisa immikkoortinnerat.

Paaqqinniffiup imminut ingerlatittup nuussisarnernut malittarisassaanut atatillugu isumarput malillugu aningaasaateqarfimmi ilaasortat/suliffeqarfiup imminut ingerlatittup pisortaasa (siulersuisut aamma siulittaasup) taakkulu qaninnerpaamik ilaqutaasa akornanni pigisanik aalaakkaasunik suliffeqarfinni imminut pigisuni atorneqartunik nuussisarnerit inerteqqutaalluinnartariaqarput.

Taamatuttaaq pigisanik allanik attartornissaq aamma suliffeqarfiup inuttaasullu siuliani pineqartut akornanni pigisanik nalilinnik allanik attartortarnek inerteqqutaalluinnartariaqarpoq.

Isumarput malillugu unioqutitsinissap pinngitsoortinniarnissaanut taamaalillunilu ingerlatsinermi aningasannanniernerit tungavigalugit piviusutigut ingerlatsinissamut § 40-mi illersuinissamut malittarisassat taamaalilluta naammanngitsutut isigaavut.

Oqariartaaseq ileqquusumik attartorneq, ileqquusumik siulersuisut akissarsiaasaat il.il. siamasissorujussuarmik nassuiarneqartarput, aqqissuussinerullu arlalinnit atonerlunneqarsinnaanera aarlerinartoqartilerpaa. Tamanna nalilersuinissamut arajutsinaveersaartariaqarpoq; isumaqatigiissuteqartarnermi illuatungeriit imminnut pituttorsimasut akornanni pisussaasariaqanngimmat. Taamaaliortoqarneranimi suliffeqarfiup imminut ingerlatittup siulersuisui imminnut isumaqatigiissuteqarfigissinnaapput.

Taamaalilluni ulloq unnuarlu paaqqinniffiup Namminersorlutik Oqartussat pigisaatut, kommunip pigisaatut imaluunniit suliffeqarfittut imminut ingerlatittutut taamaallaat ingerlanneqarsinnaanera pillugu aalajangersagaq avaqqukkuminartorujussuuvoq.

Avaqqutsineq tassaasinnaavoq ingerlatseqatigiiffiup inunnit taakkuninnga pigineqartup pilersinneqarnera, inuillu taakkua aamma tassaapput ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi imminut pigisumi siulersuisuusut.

Ingerlatsivimmi illuutit inissinneqassapput, taakkulu paaqqinniffimmut attartortinneqassapput, soorlu sulisorineqartut ingerlatsivimmi sulisuusut tamatumalu kingorna ulloq unnuarlu paaqqinniffimmit siunnersortitut assigisaanillu atorfinitsinneqarlutik. Aqutsisut (siulersuisut, forstanderi il.il.) paaqqinniffimmi imminut ingerlatittumi aamma taakkuuppata (imaluunniit ilaqqat qanigisat), taava imminut isumaqatigiissusiortoqassaaq.

Siulersuisunut aamma sulisunut akissarsiarititat pituttorneqanngitsumik nalunaarutip aalajangersagartai avaqqullugit pisinnaasarput, naak nalunaarummi aalajangersagaqaraluartoq suliffeqarfinnut imminut ingerlatittunut isumaqatigiissuteqarnikkut atugassarititaasut Namminersorlutik Oqartussani kommunimilu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni atugassarititaasut assigissussaagaluaaraat. Paarlattuanik ulloq unnuarlu paaqqinniffiit imminut ingerlatittumit (akisunerusumik) sulisunut atorneqartussanut ingerlatseqatigiiffimmi siunnersortinut aamma paarlattaasartunut akissarsiaqartitsisarput.

Tamatuma saniatigut ingerlatseqatigiiffiit piginnittai (tassaasut sullivimmi imminut pigisumi pisortaasut) namminneerlutik umiatsianik, snescooterinik, illuaqqanik assigisaannilluunniit pigisaqarsinnaapput, taakkulu ingerlatseqatigiiffimmut attartortinneqarsinnaapput, taavalu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut taakku aamma attartorteqqinneqarsinnaasarput.

Taamaaliornikkut kommuninit (aamma aningaasalersuisunit) akiliutit ulloq unnuarlu paaqqinniffik aqutugalugu ingerlatseqatigiiffimmut paaqqinniffiup imminut pigisup pisortaanut (ingerlatseqatigiiffiup piginnittaanut) ingerlateqqinneqarsinnaapput.

Taamatut aqqissuussineq taamaallaat iliuuseqarfigineqarsinnaavoq paaqqinniffiup imminut ingerlatittup aqutsisunut (taakkulu ilaqaataanut, inooqataanut, meeraannut, angajoqqaavinut qatanngutaannullu) nuussisinaanissaa inerteqqutigineqarlunnarpat, tassani taamaallaat siulersuisunut akissarsiaritinneqartut, nalinginnaasumillu akissarsiasat paaqqinniffinnut nammineq ingerlatittunut kommunillu pigineqartunut isumaqatigiissutit naapertorlugit akissarsiaritinneqartussat nuunneqarsinnaassallutik.

Kingullertut taaneqartuq inerteqquteqarluinnarnissaq ilanngunneqanngilaq, kisianni pilersitsisup ulloq unnuarlu paaqqinniffiullu aningaasaqarnerisa erseqqilluinnartumik avissaaqqanissaat Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup ileqqoreqqusanik akuersissuteqarnermini nakkutigissagaa aalajangersarneqarpoq. Taamatuttaaq, illuutit paaqqinniffimmit atorneqartut paaqqinniffiup aqutsisunit taakkulu qaninnerpaasaattut ilaqaananit pigineqarnerisa inerteqqutaalluinnartariaqarneranik, imaluunniit pigisat nalillit aamma paaqqinniffimmit inunnillu taakkuninnga sulisunik attartitsisarneq pillugit inerteqquteqarluinnarnissaq, Deloittip tusarniummut akissummini allatai ilanngunneqanngillat. Killormulli ulloq unnuarlu paaqqinniffiit namminersorlutik oqartussanit, kommuninit imaluunniit paaqqinniffittut imminut ingerlatittut taamaallaat ingerlanneqarsinnaaneri pillugit aalajangersakkat paaqqinniffinnit imminut ingerlatittunit unioqqutsinneqannginnissaat pillugit uani tatiginninnermik takutitsiffigineqarput, aamma

aningaasaatik atornissaannut aalajangiiffiginnissinnaanerat annertunerusoq tunniunneqarpoq, taamaalilluni meeqqanut pitsaanerussamat, taamaalillunilu kommuninit aningaasat akiliutigineqartut siunertaminnut atorqassallutik.

Tusarniutigineqartumut akissutit tigineqartut, ilaannaminngui uani pineqarput, soqutigisassallu imminnut akkerliissut allaaserineqarneri, inaarutaasumillu missingiut qanoq ililluni suliarineqarsimanersoq pineqarluni. Itinerusumik misissuinissamat tusarniaasimaneq pillugu allakkiaq innersuussutigineqarpoq.

Ataatsimiinnermi 2019-imi aprillip 27-iani pisussami qulaani pineqartut itisilersorsinnaavakka allanillu apeqquqartoqassappat akissuteqarlunga.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Martha Abelsen

Ilanngussat

1. Tusarniaanermut atatillugu allakkiaq
2. Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaata siusinnerusukkat atuuttup massakkullu atuuttup assigiinngissutai erseqqinnerusut pillugit naleqqiussineq pillugu allagartaq uppenarsaat

Tusarniaanerit akissutit pillugit allakkiaq

Oqartussaasunik aamma kattuffinnik il.il. tusarniaanerit.

Nalunaarummut missingiut piffissami 2018-imi 3. oktobarimiit 2018-imi 7. novembarimut tusarniaassutigineqarnikuuvoq. Tamatuma saniatigut nalunaarummut missingiut tusarniaanernut nittartakkami www.naalakkersuisut.gl-imi tamanut saqqummiunneqarnikuuvoq

Aallaqqaasiut:

Tusarniaanermit akissutit teknikimut kiisalu oqaatsinut kukkusanut amigaataasunullu tungasunik oqaaseqaatinik imaqartut oqaaseqarfiginagit nalunaarutissatut missingiummi aaqqiivigineqarput. Tusarniaanermit akissutit missingiummi tigussaasunik imaqartut tamarmiutillugit issuarneqarnikuupput, naalakkersuisoqarfimmiillu oqaaseqaatit uingasunngorlugit allanneqarput.

Nalunaarutissatut missingiut ukununga tusarniutigineqarpoq:

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, Ineqarnermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut Nukissiornermullu Naalakkersuisoqarfik, Aatsitassanut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermt Naalakkersuisoqarfik, Ilinniartitaanermt, Kultureqarnermt, Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Nunanut allanut Naalakkersuisoqarfik, Aalisarnermt, Piniarnermt Nunalerinermt Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Qeqqata Kommunia, Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Isumaginninnermik Naammagittaalliuuteqartarfik, MIO, Inuit Pisinnaatitaaffiit Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi, Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Institutti, Pinerluttunik Isumaginnittut, Kalaallit Nunaanni Politiit, Isumassortit (Ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffiit imminut pigisut), IMAK (Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianiittut Kattuffiat), Inooqat (Kalaallit Nunaanni Angajoqqaat Peqatigiiffiat), Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat, Kalaallit Røde Korsiat, Kattuffik Utoqqaat Nipaat, ISI (Kalaallit Nunaanni Tappiitsut Isigiarsuttullu Peqatigiiffiat), KTK (Kalaallit Nunaanni Tusilartut Peqatigiiffiat), SORLAK, Perorsaasunngorniat Ilinniartarfik, MIBB (Meeqqat Inuunerissut), Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiat, NIISIP (Kalaallit Nunaanni Isumaginninnermt Siunnersortit Ilinniarsimasut Peqatigiiffiat), Atorfillit Kattuffiat, Sulinermt Inuussutissarsiutillit Kattuffiat SIK, Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiat, Landsforeningen Autisme (Kreds Kalaallit Nunaat), Angajoqqaatigiit (ADHD-tunik aamma/iml. autistertunik meerallit angajoqqaavisa peqatigiiffiat)

Nalunaarut pillugu:

UPA 2017-imi Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat Inatsisartut akuerivaat.

Naalakkersuisut nalunaarusiornissaannut pisinnaatitsissutinik periarfissanillu Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat aalajangersakkanik arlalinnik imaqarpoq.

Tassunga atatillugu Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfiup Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 19, 24. novembari 2017-imeersoq suliaraa, taannalu ulloq 24. november 2017 atortussanngortinneqarpoq.

Missingiut nassiunneqartoq Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaata iluarsaateqqinnissaanut missingiusiaavoq, imaritinneqarpullu allannguutit tigussaasut, matumani makku ilanngullugit:

1. Meeqqap pisariaqartitaanut tulluernerpaappat aamma tamanna meeqqat ataasiakkat, matumanilu qatannutigii, ineqatigiissinnaanerat perorsaanermi pisariaqartinneqartutut isigineqarpat Nammineq ineqarnissamik piumasaqaatip avaqqunneqarsinnaanera periarfissinneqarpoq (§7).
2. Illutit pioreersut pissutigalugit piumasaqaatit taakkua naammassineqarsinnaanngippata, init aaqqissuunneqarnissaannut piumasaqaatit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup akuersineratigut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnit pioreersunit avaqqunneqarsinnaapput (§ 7).
3. Piumasaqaatitalimmik akuersissutinik tunniussinissaq ammaanneqarpoq, tassani akuerisaanissamut piumasaqaatinik naammassinninnissamut ukiut pingasut angullugit piffissaliussaq immikkut akuersissutigineqarsinnaalluni (§§ 17 aamma 32)
4. Missingersuutininut naatsorsuutinullu piumasaqaatit arlalitsigut erseqqissaavigineqarput (§§ 38-43).
5. Ullormut unnuamullu akigititap, kommunalbestyrelsip meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmu inissiinermini akiliutaata akilerneqarnerani suut akilerneqartarnersut pillugit, aamma ullormut unnuamullu akigititat tamanut saqqummiunneqartassasut erseqqissaavigineqarput (§ 49):

Tigussaasumik allannguinerit allattorneqartut saniatigut missingiummi oqaatsitigut arlalinnik erseqqissaasoqarpoq.

Uku tusarniaanermi akissutinik nassiussinikuupput:

MIO:

Meeqqat Illersuisuata ulloq 3. oktober 2018 "Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 19xx, xx. xx 2017-imeersoq pillugu siunnersuut" tusarniaassutigineqartoq tigunikuuaa.

Meeqqat Illersuisuata siunnersuummut oqaaseqaateqarnissaminut periarfissinneqarnini qujassutigaa.

Matumani meeqqat inuusuttullu tungaannit isiginnittaaseq atorlugu Meeqqat Illersuisuata siunnersuut nalilerpai, immikkullu Meeqqat Pisinnaatitaaffii Pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqtigiissutaanni artikelinut 3-mut, 12-mut, 20-imut aamma 25-imut atallugu:

FN-artikel 3: Meeqqap pisariaqartitai

1. Meeqqanut tunngatillugu sulissuteqarnerni tamani, tamakku inuttut atugarissaarnissaq siunertaralugu pisortatigoortumik imaluunniit inuinnarnit ingerlassatut suliffeqarfinit, eqqartuussivinnit, suliffeqarfinni pisortanit imaluunniit inatsisiliornikkut pisorta qarfinit ingerlanneqaraluarpataluunniit, meeqqamut namminermt pitsaaneruserisaaq salliutinneqartassaaq.

2. Naalagaaffiit peqataasut meeqqap ineriartornermini pisariaqartitaatut illersorneqarnissaa isumagineqarnissaalu piginnaatitaaffiit pisussaaffiillu meeqqap angajoqqaavinut, taakku sinnerlugit perorsaasumut inunnulluunniit allatut inatsisilik tunngaveqarlutik meeqqamut akisussaaffiginnittunut atuuttut naapertorlugit isumannaallisassavaat, tamannalu siunertaralugu inatsiseqarnerup tungaatigut aammalu pisortaaffiginninnikkut iliuusissanut maleruagassanik naleqquttunik tamanik aalajangersaassallutik.

3. Naalagaaffiit peqataasut isumannaallisassavaat suliffeqarfii, sullissinerit pisorta qarfillu meeqqanik isumaginninnissamut illersuinissamulluunniit akisussaassuseqartut najoqqutassianut, pisortanit aalajangiisinaatitaasunit aalajangersarneqartunut naapertuuttuunissaat, pingaartumik isumannaatsuunissap, peqqinnissap, sulisorisat amerlassusissaasa piukkunnaateqarnerisalu kiisalu suliambut paasisimasalinnit nakkutigineqarnissaasa tungaasigut.

Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqtigiissutaanni -artikili 12: Meeqqap akuutinneqarnissaminut aamma tusaaneqarnissaminut pisinaatitaanera

1. Naalagaaffiit peqataasut qularnaassavaat meeqqap, nammineerluni isummaminik saqqummiussisinnalereersup, isummaminik taamaattunik pissutsini meeqqamut namminermt tunngassutilinni tamani akornuserneqarani oqaatiginnissinnaatitaanissaa; meeqqap isummamisut saqqummiussai qassinik ukioqarnera aammalu inerisimassusia naapertorlugit pingaartinneqartassapput.

2. Tamanna siunertaralugu meeraq periarfissinniarneqartassaaq pingaartumik suliassat meeqqamut tunngassutillit pisortanit imaluunniit nakkutiginninnikkut pisortanit eqqartuussivitsigoortumik aalajangiiffiginiarneqarnerini tamani oqaaseqaateqarnissaanut nammineerluni imaluunniit sinniisitut aallartitaq aqutigalugu imaluunniit pisorta atitaq naleqquttoq aqutigalugu naalagaaffiup eqqartuussiviini periaaserineqartartut naapertorlugit.

Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni -artikili 20: Meeqqat inissinneqartut pisinnaatitaanerat

1. Meeraq ilaqtutamisut avatangiisuminiit avissaartitaagallarsimasoq imaluunniit taakkunanga avissaartitaavissimasoq, imaluunniit meeqqamut pineqartumut pitsaanerpaasorisat tunngavigalugit taamaattumik avatangiiseqarnissaa akuersarneqarsinnaanngippat, piginnaatitaavoq naalagaaffiup tungaaniit immikkut illersorneqarlunilu ikiorneqarnissamat.

2. Naalagaaffiit peqataasut naalagaaffittut piginnaatitaanertik naapertorlugu meeqqap taamaattup allatut isumassorneqarnissaa qularnaarniassavaat.

3. Taamatut isumassuineq ilaatigut tassaasinnaavoq allani paarisassanngortitsineq, islamimik upperisallit malilligut Kafalah, qitornarsiannngortitsineq imaluunniit pisariaqassappat meeqqanut inissiisarfimmil naleqquttumi inissiineq. Aaqqiissutaasinnaasunik aalajangiiffiginninniarnerni pingaartillugu tunngaviginiarneqartassaaq meeqqap peroriartornerata aammalu meeqqap inuiaassutsikkut, upperisakkut, kultureqarnikkut oqaatsitigullu tunuliaqutarisaasa ajornanngippat imminnut ataqatigiissinniarneqarnissaat.

Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni - artikili 25: Meeqqap inissinneqarfia pillugu oqartussaasut piffissakkaartumik nakkutilliinerat

Naalagaaffiit peqataasut akuersaarpaat meeqqamut timimigut tarnikkulluunniit atugarisani tunngavigalugu pisortaniit akisussaassusilinnit allanut paarisassanngortitaasimasumut, illersugassanngortitaasimasumut imaluunniit katsorsarneqartussanngortitaasimasumut tunngatillugu piffissani aalajangersimasuni meeqqap katsorsarneqartareernermissulli passunneqartarnissaa.

Meeqqat Illersuisuata tusarniaanermi akissutai taakku tunngavigalugit isiginiarneqassapput.

- Allanguutissatut siunnersuummut atatillugu, tassani pineqarluni Nammineq ineqarnissamik piumasaqaatip avaqqunneqarsinnaanera periarfissinneqarpoq, meeqqap pisariaqartitaanut tulluarnepaappat aamma tamanna meeqqat ataasiakkat, matumani qatanngutigii, ineqatigiissinnaanerit perorsaanermi pisariaqartinneqartutut isigineqarpat (§7), tamannalu Meeqqat Illersuisuata akornutissartaqannginnerarpaa.

Apeqqummi pingaaruteqartoq tassaavoq, **tamatigut** inuit ataasiakkaat pillugit naliliisoqartuarnissaa. Assersuutigalugu meeraqarpoq kisimiillutik sininnissaminut annilaangasartunik, aappaatigullu meeraqarsinnaalluni inissiinerup nalaani ima misigisaminik kingunerlutsitsitigisartunik, allaat ineqatigisamit akornusersorneqarsinnaanerup aqunnissaa ajornakusoortissallugu.

Taamaammatt Meeqqat Illersuisuata inassutigaa allanguutissatut siunnersuummi Meeqqat Pisinnaatitaaffii Pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqatigiissutaanni artikili 12-imi oqaasertaliussa qilaatinneqassasoq, taamaaliornikkut kingunerissammagu meeraq akuutinneqassasoq tusarniarneqassasorlu. Meeqqat Illersuisuata § 7 imm. 2-mut atatillugu maluginiarpaa, iluormat meeraq 12-nik ukioqalereersimaguni akuersitinneqassasoq,

ilanngunneqartariaqartorli meeraq suli 12-nik ukioqalereersimannngitsup isumaa pillugu tusaaniarneqassasoq, isumaalu taassumunngalu tunngasumik suliami allanneqarsimassasut. Meeqqap sinniisuata meeqqamillu oqaloqateqarnermi peqataasup meeqqap taassumalu pissutsit piviusut tunngavigalugit pisariaqartitai pillugit ilisarismannittup sinniisoritinneqartullu oqaloqatigiinnermi peqataanissaa pingaaruteqarportaaq.

Ilanngunneqanngilaq. Inunnik perorsaannermi iliuutsit pitsaasut nalinginnaasullu malitsigaat, meeqqap atugai pillugit aalajangiinnermi akuutinneqassasoq, kiisalu ukiuinut inerisimaneranullu naleqquttumik meeqqap isumai uuttortarneqartassasut. Aamma meeqqap isumai meeraq pillugu iliuusissatut pilersaarusiame takuneqarsinnaasariaqarput.

- Aaqqissugaanermut tunngatillugu piumasaqaatit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup akuersineratigut ulloq unnuarlu paaqqinniffinit pioreersunit avaqqunneqarsinnaanerannut tunngasoq (§7) allannguutissatut siunnersuutit kingunerissappagu, tamanna pillugu annertunerusumik tunngavilersuinissaq Meeqqat Illersuisuata ujartorpaa. Avaqqutsisinnaanermut aarleqqutaasinnaavoq meeqqap isumaasa pingaartinneqannginnerat, takuuk Meeqqat Pisinnaatitaaffii Pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqaatigiissutaanni artikili 12. Taamaammat meeraq pillugu suliami allanneqarsimassaaq § 7 stk. 1, 3 aamma 5-6 malillugit meeraq taama kissaateqarsimagaluartoq.

Ilanngunneqanngilaq. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit ullumikkut piusut illuutit aaqqissuunneqarnissaanut piumasaqaatinik naammassinninngillat, taakkulu matuneqassagaluarpata paaqqinniffinik inissiivissanik amigaateqartoqalissaaq. Taamaammat ikaarsaariarnermi pisariaqarpoq Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup illuutit aaqqissuunneqarneranut piumasaqaatit pillugit immikkut akuersissuteqarsinnaanissaa, taamaalilluni piumasaqaatit malillugit pissutsit iluarsineqarnissaat periarfissaqalerniassammat. Inunnik perorsaannermi iliuutsit pitsaasut nalinginnaasullu malitsigaat, meeqqap atugai pillugit aalajangiinnermi akuutinneqassasoq, kiisalu ukiuinut inerisimaneranullu naleqquttumik meeqqap isumai uuttortarneqartassasut. Aamma meeqqap isumai meeraq pillugu iliuusissatut pilersaarusiame takuneqarsinnaasariaqarput.

- Meeqqat Illersuisuata siunnersuut aamma eqqumiigaa, tassani piumasaqaatitalimmik akuersissuteqartoqarsinnaalluni akuerineqarnissamullu piumasaqaatinut ukiut pingasut tikillugit immikkut akuersissuteqartoqarsinnaalluni (§§ 17 aamma 32).

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit ullumikkut piusut illuutit aaqqissuunneqarnissaanut piumasaqaatinik naammassinninngillat, taakkulu matuneqassagaluarpata paaqqinniffinik inissiivissanik amigaateqartoqalissaaq. Taamaammat ikaarsaariarnermi pisariaqarpoq Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup illuutit aaqqissuunneqarneranut piumasaqaatit pillugit immikkut akuersissuteqarsinnaanissaa, taamaalilluni piumasaqaatit malillugit pissutsit iluarsineqarnissaat periarfissaqalerniassammat.

Ingerlatsiner mi inatsisitigut tunngaviit nalinginnaasut malillugit immikkut akuersissuteqartoqartussaatiillugu, immikkut akuersineq tunngavilersorluagaassaaq.

Oqaaseqaatit ilanngunneqarpata Meeqqat Illersuisuata siunnersuummi immikkoortoq siulleq tapersorsorpaa. Allannguutissatulli siunnersuutip sinnera tapersersunngilaa, sivitsorneqarsinnaasunummi piumasaqaatitalimmik akuersinikkut inissiivigineqartunut atatiillugu illuutini atuuttuni unammilligassaaq aaqqinneqaannarsinnaanngimmat.

Tunngavilersuutit:

- Naalagaaffiit Peqatigiit artikeliata 3-p nassataraa, *meeqqanut tunngatillugu suliniutigineqartuni tamani, tamakku inuttut atugarissaarnissaaq siunertaralugu pisortatigoortumik imaluunniit inuinnarnit ingerlassatut suliffeqarfinnit, eqqartuussivinnit, suliffeqarfinni pisortanit imaluunniit inatsisiliornikkut pisortaqaarfinnit ingerlanneqaraluarpataluunniit, meeqqamut namminermut pitsaaneruserisaaq salliuinneqartassaaq.* Meeqqat tunngaviatigut misigissutsimikkut malussarissuupput. Meeqqat inissitat sualummik misigissutsimikkut malussarissuusarput. Meeqqat Pisinnaatitaaffii Pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqaatigiissutaanni artikeli 20 malillugu meeqqat tamakku immikkut illersorneqarnissaminnut pisariaqartitsisarput.
- Meeqqat pillugit isumaqaatigiissutip 2017-imi Kalaallit Nunaannit eqqortinneqarnera pillugu nalliuteqqittartumik misissuiner mi meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartarnerat Meeqqat pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit komite'ani Kalaallit Nunaat isornartorsiorneqarnikuuvoq. Meeqqat tungaanit isiginnittariaaseq ulluinnarni annertuumik pingaartinneqassaaq.
- Piviusumik angerlarsimaffiup avataanut inissiinissamik pisariaqartitsiner mi kisitsisit nalunaarsugaanngitsut amerlasoorujussuussasut Meeqqat Illersuisuata nunatsinni angalarnerata takutippaa. Meeqqap pisariaqartitai, illersorneqarnissaa aamma akuutinneqarnissaa meeqqat pillugit suliniutinut tigussaasunut tamanut eqqarsaatinut ilaassapput. Taamaattumik inissiisarnermut suliaasaqarfik siunissaaq eqqarsaatigalugu pilersaarusi mi ilaatinneqartariaqarpoq, aningaasaqarnikkullu eqqortumik pilersaarusi orner mi saniatigut immikkoortunut siuliani taasat eqqarsaatigineqassallutik.

Inuit pisinnaatitaaffii pillugit Institutti:

NALUNAARUTISSATUT MISSINGIUT

§ 7, imm. 1 naapertorlugu nammineq ineqarnissamik piumasaqaatip avaqqunneqarsinnaanera periarfissinneqassasooq Isumaginninner mi, Inatsisinillu Atuutsitsiner mi Naalakkersuisoqarfik nalunaarutissatut missingiummi § 7, imm. 2-mi siunnersuuteqarpoq, meeqqap pisariaqartitaanut

tulluarnepaappat aamma tamanna meeqqat ataasiakkat, matumani qatanngutigii, ineqatigiissinnaanerit perorsaanermit pisariaqartinneqartutut isigineqarpat. Meeraq 12-it sinnerlugit ukioqarpat tamanna pillugu akuersitinneqassaaq. Namminerisamik ineqarnissamut piumasaqaat §7, imm. 7 malillugu aamma avaqqunneqarsinnaavoq, tassani allassimammat inissiat pioreersut pissutigalugit piumasaqaatit taakkua naammassineqarsinnaanngippata sanioqqunneqarsinnaasoq. Avaqqutsisinnaanerit imm. 7 malillugu piffissami ukiut marluk angullugit sivisussusillit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit akuerineqassapput.

Nalunaarummi § 7, imm. 3 malillugu meeraq sapinngisamik peqatigalugu meeqqap ineeraa aaqqissuunneqassaaq, pisatsersugaaneralu meeqqap ukiuinut immaqalu immikkut pisariaqartitaanut naleqquttuussalluni. Ineeraq meeqqap akuinut aammalu immikkut ittumik pisariaqartissinnaasaanut pequtinik naleqquttunik aalajangersagaq atorneqartoq malillugu imaqassaaq. Nalunaarummi taaneqartumi § 7, imm. 7 malillugu aaqqissugaanermut tunngatillugu piumasaqaatit avaqqunneqarsinnaassasut Naalackersuisoqarfik siunnersuuteqarpoq.

Nalunaarummi § 7, imm. 5-imi aamma 6-imi piumasaqaatit 7, imm. 7 malillugu avaqqunneqarsinnaassasut, nalunaarummi ilanngullugu siunnersuutigineqarpoq. Ulloq unnuarlu paaqqinniffik meeqqat sunngiffimminni nalinginnaasunik sammisaqarnissaannut periarfissiissasut, aamma ataatsimoorussamik isersimaartarfeqassaaq, ini meeqqat immikkut pisariaqartitaannut naleqqussarlugu aammalu meeqqanit ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi inissinneqarsimasunit tamaginnit atorneqarsinnaasunngorlugu aaqqissugaassasoq imm. 56-imi pineqarpoq.

§ 17 aamma § 32 malillugit aamma Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik piumasaqaatitalimmik aamma akuersissutinut naammassinninngitsunut piumasaqaatinik aalajangersimasunik piumasaqaatitalimmik akuersissuteqarsinnaavoq.

INSTITUTTIMIT OQAASEQAATIT

Nalunaarutissatut siunnersuummi Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 26. juni 2017-imeersoq tunngaviliunneqarpoq. Inatsimmi § 1 naapertorlugu tassunga siunertaavoq meeqqat pisinnaatitaaffiisa qulakkeernissaat, kiisalu meeqqat inuuniarnermikkut atugarliortut imaluunniit immikkut pisariaqartitsisut ukioqatitik assigalugit inuttut ineriartornissaasa, ingerlalluarnissaasa, peqqissuunissaasa aammalu inersimasutut inuunerminni nammineersinnaasutut periarfissaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa. Aalajangiinerit meeqqamut ajunnginnerpaasussaq aallaavigalugu aalajangiinerusassasut § 2, imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq. Meeqqamut tunngasuni pissutsini tamani meeqqap nammineq isumai pingaartinneqassasut aamma meeqqap ukiuinut perorsimassusianullu pissusissamisoortumik eqqarsaatiginnittoqassasoq § 2, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq.

Ulloq 11. Maj 1993 Meeqqat Pisinnaatitaaffii Pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqaatigiissutaat Kalaallit Nunaata akuersissutigaa. Meeqqat Pisinnaatitaaffii Pillugit Isumaqaatigiissutikkut meeqqap angajoqqaanit allanilluunniit paarineqarnerani inuiaqatigiinni meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit naleqquttumik piviusunngortitsinissamut aamma timikkut tarnikkullu innarlerneqannginnissaq

imaluunniit nakuusernernerik allanik illersorneqarnissaq siunertaralugu iliuuseqarnissamut nunat isumaqatigiissummut ilaasut imminnut pisussaaffilerput. Isumaqatigiissummi meeqqap pisariaqartitai nangillugit nassuiarneqarputtaaq, tassaasut piumasaaqatit meeqqat pisariaqartitaat iliuutsini suniluunniit meeqqamut tunngassuteqartuni sallerpaatinneqartuussat.

Isumaqatigiissummut atatillugu nunat Meeqqat Pisinnaatitaaffii Pillugit Isumaqatigiisutaanik akuersisimasut pisussaaffitik naammassisarneraat Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit komitéannit nakkutigineqarpoq. Komitép oqaatiginikuuaa isumartik malillugu “meeqqat ineriartornerat” ataatsimut isiginnertut paasisariaqartoq. Tassunga atatillugu meeraq illersuineramik sinaakkuteqartinneqassasoq naalagaaffik pisussaaffilerneqarnikuuvoq, tamatumaniilu meeqqap kinaassutsimi aamma sapinngisaq malillugu annertunerpaamik piginnaasami ineriartortinnissaanut periarfissaqassaaq.

Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu Inatsit nr. 473 12/06/2009-meersumi § 16 malillugu, isumaqatigiisutinik nunallu assigiinngitsut akornanni malittarisassanik naalagaaffimmut sukkulluunniit pituttuisunik pisussaaffiliinernillu Naalakkersuisut pisussaaffeqarput. Meeqqat Pisinnaatitaaffii Pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqatigiisutaat atortissallugu Naalakkersuisut taamaalillutik ajunngitsumik iliuuseqarnissamut pisussaaffilerneqarput.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni inissinneqarsimasut tassaapput meeqqat atugarliortut. Taakkulu ukioqatimisulli inuttut ineriartornermut, atugarissaarnissamut aamma namminerisaminnik inersimasuusinnaanermut assigiimmik periarfissaqarnissaminnut tapersorneqarnissamut annertuumik pisariaqartitsisuupput.

Meeqqat ineqatigiisinnissaannik kinguneqartussamik perorsaanermi innimigisassat suunersut missingiummi imaluunniit tusarniaaneq pillugu allakkami ilanngunneqarsimasumi erseqqissarneqarsimanngilaq. Innimigisassat missingiummi § 7, imm. 2-mut ilanngunneqartussat suunersut pillugit naalakkersuisoqarfik erseqqinnerusumik nassuiaateqassasoq Instituttip inassutigaa. Kalaallit Nunaata nunanut assigiinngitsunut pisussaaffilerneqarnerannut atatillugu, avaqutsinerit meeqqamut pitsaanerusussatut isigineqarpat aamma/imaluunniit meeqqamut pitsaanerpaamik iluaqutaassappata naapertuutissappatalu, perorsaanermi innimigisassat taamaallaat allanngortinneqassasut, Instituttip inassutigaaataaq.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut pioreersunut nutaanullu illuutit atortorissaarutaannik amigaateqarnermut naleqqiullugu, pisinnaatitaaffiit avaqqunneqarsinnaanerat pillugu aningaasaqarnermut innimigisassat meeqqanut inissinneqarsimasunut innimigisassaniit salliutinneqarnissaat nalunaarummi aalajangersakkatigut periarfissinneqartoq nalilerneqarpoq. Kalaallit Nunaata nunani tamalaat akornanni pisussaaffii tunngavigalugit kiisalu Meeqqat tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaata siunertaa tungavigalugu tamanna Instituttimit eqqarsarnartoqartinneqarpoq. Aningaasaqarnikkut isumaliutiginninnerit meeqqat inissinneqarsimasut pisinnaatitaaffiitut ajornerulersitsisumik nassataqassanngitsut Institutti isumaqarpoq. § 7, imm. 7, § 17, imm. 2. aamma 3 kiisalu § 32, imm. 1. aamma 2 meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinni atuuttuni pissutsit ajorseriarsinnaaneranut aningaasaqarnikkut

isiginiagassat imaluunniit aningaasalersuinerit naammanngitsut tunngavilersuutigisinnaanerit Institutimit pinngitsoortillaqquneqarpoq.

Institutti ima inassuteqarpoq:

- meeqqat inissineqarsimasut namminneq ineqartitaannginnissaannik kinguneqartumik perorsaannermi soqutigisassat suunersut pillugit naalakkersuisoqarfik nalunaajaateqassasoq, matumani aalajangersagaq erseqqissarneqassalluni, taamaalilluni nammineq ineqartitaannginneq taamaallaat pissasoq meeqqap pisariaqartitaanut naapertuuppat.

Ilanngunneqarpoq. § 7, imm. 2 allanngortinneqarpoq, taamaalillunilu nammineq ineqarnissaq taamaallaat meeqqap pisariaqartitaanut tulluarnepaappat aamma tamanna meeqqat ataasiakkat, matumani qatanngutigii, ineqatigiissinnaanerit perorsaannermi pisariaqartinneqartutut isigineqarpat, piumasaqaatip avaqqunneqarsinnaanera periarfissinneqarpoq. Meeraq 12-it sinnerlugit ukioqarpat matumunnga akuersitinneqassaaq. Perorsaannermi isiginiagassat kingunerisaanik meeqqat inissineqartut namminneq ineqannginnerinut suut pissutaanerinut pillugit, paaqqinniffimmi pineqartumi sulisunit tigussaasumik naliliisimanissaq pissutaatinneqassaaq.

- Ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut atortorissaarutinik amigaatilinnut imaluunniit nammanngitsunik illuutilinnut immikkut akuersissuteqartoqartarnissaa periarfissaassanngitsoq.

Ilanngunneqanngilaq. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit ullumikkut piusut illuutip aaqqissuunneqarnissaanut piumasaqaatinik naammassinninngillat, taakkulu matuneqassagaluarpata paaqqinniffinnik inissiivissanik amigaateqartoqalissaaq. Taamaammat ikaarsaariarnermi pisariaqarpoq Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup illuutip aaqqissuunneqarneranut piumasaqaatit pillugit immikkut akuersissuteqarsinnaanissaa, taamaalilluni piumasaqaatit malillugit pissutsit iluarsineqarnissaat periarfissaqalerniassamat.

Qeqqata Kommunia:

Qeqqata Kommuniata una pillugu tusarniaanermut akissutaa: uunga missingiut: Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. xx, xx. xxx 2018-imeersoq.

- 1) Oqaaseqaateqartoqanngilaq, taamaallaalli avaqqutsisinnaanermut periarfissap atornerlunneqannginnissaa qulakkeerneqassasoq.

§ 7, imm. 2 allanngortinneqarpoq, taamaalilluni meeqqat tamarmik immikkut ineqartinneqarnissaat piumasaqaat taamaallaat avaqqunneqarsinnaalerpoq, meeqqap pisariaqartitaanut, aamma perorsaannermi innimigisassat pillugit tapertaappat, meeqqat ataasiakkaat, matumani qatanngutit ilanngullugit, ineqatigiissinnaanngorlugit. Meeraq 12-it sinnerlugit ukioqarpat taanna pillugu akuersitinneqassaaq. Ingerlatsinermi inatsisitigut tunngaviit nalinginnaasut malillugit immikkut akuersissuteqartoqartussaattillugu, immikkut akuersineq tunngavilersorluagaassaaq.

- 2) Piumasaqaat avaqqunneqassappat, pitsaasumik tunngavilersuisoqassaaq.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit ullumikkut piusut illuutip aqqissuunneqarnissaanut piumasaqaatinik naammassinninngillat, taakkulu matuneqassagaluarpata paaqqinniffinnik inissiivissanik amigaateqartoqalissaaq. Taamaamat ikaarsaariarnermi pisariaqarpoq lsumaginninnermut Aqutsisoqarfiup illuutip aqqissuunneqarneranut piumasaqaatit pillugit immikkut akuersissuteqarsinnaanissaa, taamaalilluni piumasaqaatit malillugit pissutsit iluarsineqarnissaat periarfissaqalerniassammat.

- 3) Oqaaseqaateqartoqanngilaq
4) KANUKOKA atorunnaarmat kommunit sinnerlugit maana kina isumaqatiginninniartussaava?

Kommunit meeqqanik ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut inissiineranni ullormut unnuamullu akigititat pillugit kommunit tamaasa sinnerlugit isumaqatiginninniussisinnaasumik sinniisoqassanerlutik kommunit namminneg aalajangissavaat.

- 5) § 50,2 akigititat kiap aalajangissavai? Aamma kommune sinnerlugu kina isumaqatigiiniartussaataava?

§ 49, imm. 1 malillugu ulloq unnuarlu akigititaq, kommunalbestyrelsip inissiisup meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmu lsumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit pilersinneqarlunilu ingerlanneqartumut inissiinerminut akiligassaa, Naalackersuisut kommunalbestyrelsillu imaluunniit kommunit ataatsimoorussisut aallartitaata akornanni isumaqatiginninniarnikkut aalajangersarneqassaaq. § 49, imm. 3 malillugu meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut kommunalbestyrelsimit pigineqartumut ingerlanneqartumullu, imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinniffik meeqqanik kommuninit allaneersunik tiguisarsimassappat kommunalbestyrelsinit arlalinnit ataatsimoorussamik pigineqarpat ingerlanneqarpallu tamanna aamma atuutissaaq. § 49, imm. 2 malillugu ulloq unnuarlu akigititaq, kommunalbestyrelsip inissiisup meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmu ulloq unnuarlu paaqqinniffittut imminut pigisutut ingerlanneqartumut inissiinerminut akiligassaa, ulloq unnuarlu paaqqinniffiit ataasiakkaat aamma kommunalbestyrelsip imaluunniit kattuffiup kommunalbestyrelsit ataasiakkaat toqqagaata akornanni isumaqatiginninniarnikkut aalajangersarneqassaaq.

- 6) Oqaaseqaateqartoqanngilaq

Taasariallit allat:

Maana inatsimmi §33, sulisut piginnaasaat ajunnginnermut

kiap isumannaassavaa? Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni suliamik ilinniarsimangitsut amerlaqaat.

Sulisut aamma aatsaat ilinniagaqarsimasut inatsiseqarnermut tunngasut ilisimasanngilaat.

Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit ataatsimoorumik nakkutilliisarput.

§ 33, imm. 2, nr. 6 malillugu ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik akuersinermut atatillugu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi sulisoqarnikkut piginnaasat ajunnginnersut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit qulakkeerneqartarput. Tamatuma kingorna kommunalbestyrelsip Nakkutilliinermullu ingerlatsiviup ingerlaavartumik sulisinneqartut piginnaasaat angunnginnersut nakkutilliiffigisassavaat.

IMAK:

Siunnersuut nassiunneqartoq IMAK-imi siulersuisut oqaluuseraat. Siulersuisut ima oqaaseqaateqarput;

§ 7 imm. 2

Pisuni aalajangersimasuni perorsaaneremut innimigisassat eqqarsaatigalugit qatanngutigiiit allallu sineqatigiittarsinnaanerat IMAK-p siulersuisuisa takusinnaalluarpaat. Kisianni qaqugukkulluuniit meeqqanut ataasiakkaanut inimik piareersimatitsisoqartariaqartoq siulersuisulli isumaqarput. Sineqatigiissinnaaneq immiini aporfiumngilaq. Meeqqat tamarmik kisimiissinnaanermut pisariaqartitsisarput - tamannalu immaqqa meeqqanut inissinneqarsimasunut sualummik atuuppoq. Meeqqat namminerisaminnik ineqanngippata qatanngutigiiinni qatanngutip aappaata angajoqaatullusooq pissuseqalernissaa IMAK-imi siulersuisunit aarleqqutigineqarpoq.

Ilaanakortumik ilanngunneqarpoq. § 7, imm. 2 allanngortinneqarpoq, taamaalillunilu nammineq ineqarnissamik piunasaqaatip avaqqunneqarsinnaanera, taamaallaat pissasoq meeqqap pisariaqartitaanut tulluarnepaappat aamma tamanna meeqqat ataasiakkat, matumani qatanngutigiiit, ineqatigiissinnaanerat perorsaanermi pisariaqartinneqartutut isigineqarpat. Meeraq 12-it sinnerlugit ukioqarpat matumunnga akuersitineqassaaq.

Aalajangersakkap sipaaruteqarnernut ersinngitsunut pilersitsisinnaanermut ilapittuutaasinnaanera aarlerinaratorujussusoq siulersuisuttaaq isumaqarput.

Ingerlatsinermi inatsisitigut tunngaviit nalinginnaasut malillugit immikkut akuersissuteqartoqartussaattillugu, immikkut akuersineq tunngavilersorluagaassaaq.

IMAK-imi siulersuisut isumaqarputtaa, piffissaliilluni piunasaqaatitalimik sivitsorneqarsinnaasumik immikkut akuersissuteqarnissaq periarfissaassanngitsoq. Tassunga atatillugu erseqqissaatigineqassaaq, allakkanut ilaliussami allassimammat, pineqartoq tassaasoq ukiut 3-t angullugit piffissaliineq, § 7, imm. 2-mili allaqqalluni ukiut 2-t angullugit piffissaliisoqarsinnaasoq sivitsorneqarsinnaasumik. Meeqqat inuusuttullu tassarpiaapput inissinneqarnerup nalaani pitsaanerpaamik atugassaqartinneqartussat, taamaaliortoqanngippammi inissiiinermi ikiorneqarneq pineqarani inissiineq meeqqanut/inuusuttunut ataasiakkaanut artukkiutaalersinnaammat.

Ilanngunneqanngilaq. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit ullumikkut piusut illuutip aaqqissuunneqarnissaanut piumasaaqatinik naammassinninngillat, taakkulu matuneqassagaluarpata paaqqinniffinnik inissiivissanik amigaateqartoqalissaaq. Taamaammat ikaarsaariarnermi pisariaqarpoq Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup illuutip aaqqissuunneqarneranut piumasaaqatit pillugit immikkut akuersissuteqarsinnaanissaa, taamaalilluni piumasaaqatit malillugit pissutsit iluarsineqarnissaat periarfissaqalerniassammat.

Amerlanerujartuinnartut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik namminersortunik pilersitsigaangata pingaaruteqartuusoq taakku piumasaaqatinik tamanik naammassinnissinnaanissaat IMAK-ip maluginiarpaa, taamaalilluni tamakku inuussutissarsiuteqarfiuinnartut pissuseqalissangimmata, soorlu Danmarkimi taamatut pisartut.

§ 33 - § 43 malillugu ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik imminut pigisunik akuersissuteqartarnermi ulloq unnuarlu paaqqinniffinni pitsaassutsit il.il. ajunnginnersut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit qulakkeerneqartarput. Kiisalu Naalackersuisoqarfimmi Nakkutilliinermik ingerlatsivimmi isumaginninnermut tunngasunut akisussaasup meeqqanut paaqqinniffiit ingerlatsinikkut, aningaasaqarnikkut perorsaanikkullu nakkutiginnissaat isumagisarpaa, meeqqallu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimaneranni kommunalbestyrelsit inunnut sammititamik nakkutilliineq ingerlattarlugu.

Mælkebøttecetret

Inissiinissamut innersuussisarneq

§5

Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik qitiusumik inissiinissamut innersuussisarfirmik ingerlatsissaaq, inissiinissamullu innersuussisarfirmut nalunaarsinnaassagaanni taassuminngalu atuisinnaassagaanni ulloq unnuarlu paaqqinniffittut akuerisaasimanissaaq piumasaaqaataavoq. Tamatumunnga atatillugu tamanna qanoq piviusunnngortitsisoqassanersoq pillugu itisiliisoqarnissaa kissaatiginarpoq. Meeqqanut ataasiakkanut inissiinissamut innersuussisarneq ulloq unnuarlu paaqqinniffinni pisortat inissiinissamullu innersuussisarfiup oqaloqatiginerisigut ingerlanneqassaaq, tassungalu atatillugu kommuninut sunik piumasaaqateqartoqarnersoq kiisalu kommunit ingerlaatsimi uani qanoq atorneqarnissaat takuneqarsinnaasariaqarpoq. Meeqqamut inissinneqarniartumut iliuusissatut pilersaarummik piumasaaqateqarnermut kommunit naammassinninniarnerninnut pisarnermissut ajornartorsiuteqartarput, inassutigineqarporlu tamanna pillugu aaqqissuussinermik assigiiartumik suliaqartoqarnissaa. Kommuniniillu paasisutissat iliuusissanullu pilersaarutit amigaataanerat pissutigalugu inissiinissamut innersuussisarfik meeqqap ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut inissinneqarnissaanut taakku aporfiulinnnginnissaat aamma inassutigineqarpoq, tamatumami kingunerisaanik meeqqat ajornartorsiortut ikiorneqanngitsoorlutik.

Ilanngunneqanngilaq. Meeqqat tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 26. juni 2017-imeersoq kommuninit malinneqassaaq, matumani isumaginninnermi sullissinikkut misissuinissaq iliuusissanullu pilersarusiornissaq pillugu aalajangersakkat ilanngullugit.

Akuersinissamut piginnaatitsineq aamma piumasaqaatit

§ 19 aamma § 34

Nunatsinni ulloq unnuarlu paaqqinniffiit qanoq paasisariaqarnersut itisilerneqartariaqarpoq.

Ilanngunneqanngilaq. Oqaatsit "nunatsinni ulloq unnuarlu paaqqinniffiit" § 19, imm. 2-mi aamma § 34, imm. 2-mi atorneqartut tassaapput ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffiit nunatsinniittut.

§ 21

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup akuerineqarnissamik qinnuteqartup, aaqqissuussaannermut aningaasaqarnermullu paasissutissat suliamut tunngasut tunniutissavai – aningaasaqarnermut paasissutissat allanngortinneqartariaqarput, erseqqissaatigineqassaarlu pineqartut tassaasut missingersuutitigut naatsorsuutitigullu paasissutissat paaqqinniffiup atasinnaanerata nalilerneqarnissaanut atugassat.

Ilanngunneqanngilaq. Kommuni ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffiutaata akuerineqarnissaanut qinnuteqaatip suliarineqarnerani, Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup ilaatigut ulloq unnuarlu paaqqinniffiup aningaasaqarnera nalilertussaavaa. Tamassunga atatillugu paasissutissat naleqquttut tamaasa pissarsiarineqarsinnaanerata Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup pisariaqartippaa, matumani assersuutigalugu sulisorisat akissarsiaqartinneqarnerannut tunngassuteqartut ilanngullugit.

Pitsaassutisimik naliliineq

§ 33

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup periaasii angusaalu, matumani perorsaanikkut, tarnimut tunngassuteqartunik imaluunniit katsorsaannermut suleriaatsit ilanngullugit, nalilerneqassapput - tassunga atatillugu angusat qanoq paasineqassanersut erseqqissarneqartariaqarpoq aamma suut uuttortarneqassappat suullu periaatsit tungavigalugit, naliliineq pineqarpa imaluunniit sulianut atatillugu misissuinerua – suliniutit taakku kimit suliarineqassappat qanorlu?

Ilanngunneqanngilaq. Ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffiup imminut ingerlatittup akuerineqarnissaanut qinnuteqaatip suliarineqarnerani, ulloq unnuarlu paaqqinniffiup periaasii angusaalu, matumani perorsaanikkut, tarnimut tunngassuteqartunik imaluunniit ilaqutariinnik katsorsaannermut suleriaatsit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup ilaatigut nalilertussaavai. Pitsaassutisit suliamut tunngassuteqartut akuerineqartut tunngavigalugit naliliisarnissaq Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit suliarineqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

§ 36.

Tassani takuneqarsinnaavoq ulloq unnuarlu paaqqinniffittut akuerineqarsinnaannermut paaqqinniffinni imminut ingerlatittuni pisortanut sulisunullu akissarsiat namminersorlutik

oqartussanit - naalagaaffimmit aalajangerniarneqartut, taakkulu pisortat sullissiviini aningaasarsiat annertoqatigissagaat. Akuerineqarsinnaanngilluinnarpoq naalagaaffiup tamat oqartussaaqataanerannik tunngaveqartup suliaqarfinni namminersortuni akissarsiat maanna akuleruffiginiarlermagu. Ima paasillugu; sulisut kattuffiisa isumaqatigiinniarnermut ilaasortallu akissarsiatigut pitsaanerpaamik angusaqarniarneranni pisinnaatitaaffii naalagaaffimmit piiarneqassapput. Taamaammat § 36 allatut oqaasertalerneqartariaqarpoq, tassanilu takuneqarsinnaassalluni akissarsiaqarnermut aamma atorfinitsitaanermut piumasaqaatit tassaasut sulisoqarnermik ingerlatsisut illuatungeriit aalajangigassaat, isumaqatigiissullu tunngavigalugu isumaqatigiinniutaasussat. Tassami ulloq unnuarlu paaqqinniffiup imminut ingerlatittup sulisorisani isumaqatigiissut taanna tunngavigalugu taamaalilluni minnerpaamik akissarsiaqartissinnaagai piumasaqaataasinnaavoq. Ulloq unnuarlu paaqqinniffik imminut ingerlatittoq isumaqatigiissuteqarsimassanngippat paaqqinniffiup sulisut pisortanut isumaqatigiissut tunngavigalugu minnerpaammik akissarsiaqartissagai atugassaqartissagaalu piumasaqaatigineqarsinnaavoq.

llanngunneqanngilaq. Ulloq unnuarlu paaqqinniffik imminut ingerlatittoq akuerineqarsinnaassappat, pisortanut sulisunullu akissarsianut atugassarititaasunullu piumasaqaatit pisortat sulliviini atorfinni assingusuni sulisut akissarsiaasa atugassaqartinneqartullu assingusuunissaat piumasaqaataavoq. Tamanna pingaaruteqarluinnartuuvooq tassami ulloq unnuarlu paaqqinniffiit imminut ingerlatittut meeqqat inissinneqartarneranni ulloq unnuarlu akigititat tunngavigalugit kommunalbestyrelsinit aningaasalersorneqarmata. Atorfiup assingusup pineqarnerannut naliliinissamut, atorfimmi imaritinneqartut tigussaasut naliliinermut tunngaviussapput. Taamatut aalajangikkat aamma tunngaviummik atuarfiit namminersortitat angerlarsimaffimmilu atuartitaaneq il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni aamma Efterskolit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nassaarineqarsinnaapput. Sulisoqarnermik ingerlatsisut illuatungeriit isumaqatigiinniarsinnaanerannut killiliinissaq taamaaliornikkut siunertaanngilaq.

§ 38.

Paragraffi taanna paaqqinniffiit imminut ingerlatittut aningaasaateqarfittut pilersinneqartut malittarisassaannut tunngassuteqarpoq. Tassani takuneqarsinnaavoq malittarisassat Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit akuerineqartassasut - kisiannili aningaasaateqarfiit pillugit inatsiseqarnermi Danmarkimi Civilstyrelsen tassaavoq malittarisassanik akuersisussaq, malittarisassat allanngortinneqarnerannik akuersisussaq kiisalu aningaasaateqarfiup atorunnaarneranik akuersisussaq. § 38 allatut oqaasertalertariaqarpoq, aamma Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu inatsisinut atuuttunut naleqqussarneqarluni.

llanngunneqanngilaq. Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffiup aningaasaateqarfittut pilersinneqartup malittarisassai Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit akuerineqartarput, aningaasaateqarfimmi inatsisikkut malittarisassat nutaat Civilstyrelsimut nassjunneqartarnissaat taamaallaat tunngaviatigut piumasaqaataavoq, tassanilu pineqanngilaq akuersinissamut tunngasoq. Taamatuttaaq aningaasaateqarfiit arlallit aningaasaateqarfiit pillugit inatsimmi ilaatinneqanngillat. Ilaatigut pineqarput aningaasaateqarfiit pisortanit nakkutigineqartut aningaasaqarnikkullu aqunneqartut, taamaalillutillu aningaasaateqarfiit pillugit inatsimmi malittarisassanik malinnittariaqanngitsut.

Missingersuutit aamma naatsorsuutit

§ 39

Tassani takuneqarsinnaavoq paaqqinniffiit imminnut ingerlatittut missingersuutaat kingusinnerpaamik ulloq 1. oktober kommunalbestyrelsinit aamma Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit tiguneqareersimassasut. Ukiup affaani kingullermi suliassat aamma aningaasaqarnikkut naatsorsuinerit ukioq taanna naammassisassat ilaatigut amerlasarmata, ilaatigullu ukiumut tulliuuttumut pilersarusiorneqartarmata, piffissaliussap ulloq 1. novembarimut nuunneqarnissaa inassutigineqarpoq.

Ilanngunneqanngilaq. Paaqqinniffimmik paaqqinniffinnilluunniit arlalinnik akigititat pillugit isumaqatigiinniarsinnaanerit siunertaralugu missingersuusiat nassiunneqartut misissornissaannut kommunit periarfissaqartariaqarput, taamaalillutik akigititat qaammatsiutit ukiuat naatinnagu aalajangersarneqarsinnaassammata. Inissiisarnermut suliassaqarfimmi aningaasartuutit eqqortumik missingersuusiarineqarsinnaanerit siunertaralugu qaammatsiutit ukiuata naannginnerani akigititat kommuninit ilisimaneqarnissaat pisariaqarpoq.

Takuneqarsinnaavortaaq ukiup siulianut sanilliullugu missingersuutininut annertuumik allannguutit kommuninut aamma Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut kingusinnerpaamik ulloq 01. juni nalunaarutigineqarsimassasut. Piumasaqaat taanna paatsuunganarpoq, suullu tamatumani pineqarnerat pillugu assersuusiorqartariaqarpoq. Ukiumut tulliuuttumut missingersuutit akigititallu ukiut tamaasa aalajangerneqartarmata, taamatut oqaasertaliineq pisariaqanngikkaluarpoq.

Ilanngunneqanngilaq. Missingersuutini annertuumik allannguutit tassaasinnaapput atorfiit akuerisaareersut qaffanneqarnissaannut imaluunniit meeqqat meeraqatip inissinneqarsimasup inissinneqarsimasulluunniit arlaallit tungaannut annertuumik qisuariaateqartartut ingasannerulernerat pissutigalugu arlaatigut aningaasartuuteqarnerunissamik pisariaqartitsinerit.

Taamatutaaq ulloq unnuarlu paaqqinniffiit akiliisinnaassuseqarnermut missingersuummik piumasaqartoqartillugu kommunalbestyrelsinit inissiisimasunut Isumaginninnermullu Aqutsisoqarfimmut nassiussissaaq – taamatut oqaasertaliineq peerneqartariaqarpoq, ukiummi tamaasa missingersuusiorqartassammata, paaqqinniffiullu akiliisinnaassusia ukiumoortumik naatsorsuutini takuneqarsinnaalluni. Taakku marluk kommuninut aamma Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut nassiutereerneqartarputaaq.

Ilanngunneqanngilaq. Neqeroorutini ingerlatsinissamut isumannaatsuunissaaq, taamaalillunilu aningaasartuutit tamaasa akissarsianut aningaasartuutit il.il. isumaginissaanut paaqqinniffiit pisariaqartumik ataavartumik akiliisinnaassuseqartariaqarnerat kommunimut pingaaruteqarluinnartuuvoq. Taamatutaaq paaqqinniffiit akiitsunik annertuumik ataavartumik pilersitsinnginnissaannut kommunip isumannaarinissaa pingaaruteqarpoq, akiitsoqalernerme kingusinerusukku akigititat amerleriarsinnaanerannut kinguneqarsinnaammat.

§ 40

Tassani takuneqarsinnaavoq siulersuisuni ilaasortat akissarsiaat suliap suunera suliassallu annertussusiat malillugu nalinginnaasutut isigineqartunit amerlanerussanngitsut. Taamatut oqaasertaliineq siamasissorujussuuvoq, kinalu tamatumani aaqquissuusissussaava, sunalu ileqqua?

Ilanngunneqanngilaq. Ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffiit akuerineqarnissamut qinnuteqaataasa suliarineqartarnerannut atatillugu, siulersuisuni ilaasortat akissarsiaat suliap suunera suliassallu annertussusiat malillugu nalinginnaasutut isigineqartunit amerlanerunnginnissaat pillugit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik naliliissaaq. Inatsisit naapertorlugit aqutsinnermut tungaviit nalinginnaasut malillugit, Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup akissarsiat pillugit naliliinera suliambut atatillugu tunngavilersugaalluassaaq.

Takuneqarsinnaavortaaq ulloq unnuarlu paaqqinniffiit imminut ingerlatittut missingersuutaat akuerineqartutut isigineqartariaqartut, kommunalbestyrelsit inissiisut aamma isumaginninnermut naalackersuisoqarfiup akornanni akigitat pillugit isumaqatigiittoqarsimappat. Tassunga atatillugu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi imminut ingerlatittumi siulersuisut taamaallaat tassaapput paaqqinniffiup missingersuutaannik akuersinissamut akisussaasuusut aamma inatsisit malillugit piginnaatitaasut.

Ilanngunneqarpoq. § 40, imm. 6 atorunnaarpoq.

Eqqumiigineqarportaaq Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik maanna Isumaginninnermut Naalackersuisoqarfimmik taarserneqarsimammat.

Ilanngunneqarpoq. § 40, imm. 6 atorunnaarpoq.

Malittarisassaq

§ 45

Tassani takuneqarsinnaavoq ulloq unnuarlu paaqqinniffiup imminut ingerlatittup malittarisassaanut suut piumasarineqarnersut, kiisalu imm. 2 minillugu piumasaqaatit taaneqarsimasut malittarisassani allanneqartariaqartut. Tulluartuunngilaq perorsaanikkut tunaartarineqartut malittarisassani allanneqarnissaat, piffissammi ingerlanerani perorsaanikkut suliambut atatillugu pitsaassutsikkut ineriartortoqarsinnaammat, taakkulu atorineqarsinnaassanngillat malittarisassanimi suut tunaartarineqarnersut allassimanngippata. Perorsaanikkut tunaartarineqartut, periaatsit il.il. suliffeqarfiup pilersaarutaani immikkut allanneqarsinnaapput.

Illuatungaatigulli imm. 2-p oqaasertaa allanngortittariaqarpoq imaalillugu “Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi siunertaq”.

Ilanngunneqanngilaq. Perorsaanikkut tunaartarineqartut allaaserineqarnerat malittarisassani ataatsimut isiginnittuusinnaapput, taamaattorli immikkualuttut sukumiinerusumik allaaserineqarnerat suliffeqarfiup pilersaaruisarinnasani ilaatinneqarsinnaapput.

Tassani takuneqarsinnaavoq malittarisassanik allannguinerit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit akuerineqaaqaassasut. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit imminut ingerlatittut aningaasaateqarfittullu nalunaarsorneqarsimasunut atatillugu malittarisassanik allannguutaasinnaasut Civilstyrelsimit akuerineqassapput. Paasissutissiissutigineqarsinnaavortaaq ulloq unnuarlu paaqqinniffiit imminut ingerlatittut aningaasaateqarfittut nalunaarsorneqarsimasut malittarisassaminnik allannguiniarnerat pisinnaanngingajalluinnarmat.

Taamaattumik paaqqinniffiit imminut ingerlatittut aningaasaateqarfittullu nalunaarsorneqarsimasut pillugit oqaasertaliussat aamma imaqartariaqarput inatsisinullu atuuttunut naleqqussarneqarlutik.

Ilanngunneqanngilaq. Ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffiit aningaasaateqarfittullu pilersinneqartut malittarisassanik allannguinerat tamakkerlugit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup akuerisarpai, taamaallaalli aningaasaateqarfiit aningaasaateqarfiit pillugit inatsimmi pineqanngitsut annertuumik malittarisassaminnik allannguisut Civilstyrelsimit akuerineqartussaapput.

Aningaasalersuineq.

§ 50

Tassani takuneqarsinnaavoq ulloq unnuarlu paaqqinniffinni imminut ingerlatittuni ulloq unnuarlu akiliutissaq kommunit peqatigalugit isumaqatigiinniutigineqassasoq – tamatuma qanoq ingerlanneqarnissaa takorloorneqarpa?

Aammattaq ulloq unnuarlu akiliutissap isumaqatigiinniutigineqarnissaa eqqumiiginarpoq, ingerlatsinermummi akissajaatit malillugit missingersuutit sukumiisumik suliarineqartarmata – taakkumi ukiumoortumik naatsorsuutini kukkunersuisumit akuerineqartumit suliarineqartarmata – tamannalu piumasaqaatitaqartinneqarsinnaavoq.

Aammattaq ulloq unnuarlu paaqqinniffiit namminersorlutik oqartussanit pigineqartut aamma imminut pigisut januarimi – kommuninut isumaginninnermullu aqutsisoqarfimmut – suliarisartakkatik pillugit katalogimik nassiussissasut piumasaqaatigineqarsinnaavoq, tassani paaqqinniffiup suliarissallugit neqeroorutai, ullormut unnuamullu akigititat ukiumi ingerlasumi qanoq annertuginersut pillugit allaaserinnittoqassalluni.

Ilanngunneqanngilaq. § 38 malillugu akigititanik isumaqatigiinniarnissat aallartissinnaanerit siunertaralugu ukiumut tulliuttumut missingersuutini ulloq unnuarlu paaqqinniffiit namminersortut kingusinnerpaamik 1. oktober kommuninut nassiussissapput. Missingersuutit kommuninit misissorneqareepata, kommunit ataasiakkaarlutik imaluunniit arlalikkaarlutik akigititat pillugit paaqqinniffinnik ataasiakkaanik isumaqatigiinniarnertik aallartissavaat, taamaalillutillu ukiumi tulliuttumi akigititat qaammatisiutit ukiuata naannginnerani piffissaalluatillugu inissinneqarsinnaassallutik. Taamaalillutik ulloq unnuarlu inissiinissaminnut periafissaqassapput. Periaaseq paaqqinniffinni namminersorlutik oqartussanit pigineqartuni periaaserisartakkanit malunnaatilimmik allaanerungaangilaq.

§ 52

Meeraq efterskoleriassappat meeraq pisariaqartitsilissagaluarpat ulloq unnuarlu paaqqinniffik piareersimanissaminut akiliutinik appartitanik meeqqap efterskolimi naammassinissaata tungaanut pisartagassaanik tigusaqassaaq. Pisartakkat qanoq paasineqassanersut erseqqissaatigineqartariaqarpoq - pineqarnerlutik nalinginnaasumik inunnik attaveqarnej, ilitsersuisumik aaqqissuussineq, tapersersuilluni oqaloqatiginnerit, efterskolimi pulaartarnerit, paaqqinniffimmut pulaartarnerit il.il.

Meeqqamut inissaqartitsinissaq, aamma meeqqap ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi inisseqqissinnaaneranut isumaginninnissaq uani pineqarpat, aningaasaqarnikkut akissarsiat

naammannaviangillat. Taamaassappat ulloq unnuarlu akiliutissat tamakkiisut akilerneqassapput. Taamatuttaaq inissaq ukioq naallugu inoqarsinnaasariaqanngilaq, tassami allarpassuit ikiorneqarnissamut inissinneqarnissaminnullu pisariaqartitsisarmata.

Meeqqap efterskolimiinnerani allatigulluunniit atuariartorluni peqannginnerani ulloq unnuarlu paaqqinniffiup piareersimanissamut pisussaanerani meeqqap innuttut nalinginnaasumik attavigineqartarnera pineqarpoq. Aammattaaq ulloq unnuarlu paaqqinniffiup taamaatitsinissamut piffissaliussap iluani meeraq inissaqartissavaa, tassanimi ulloq unnuarlu paaqqinniffik tamakkiisumik akilerneqarmat.

§ 59

Kaasarfimmiussanik atisassarsiniutissanillu aningaasanik piareersimatitsinissamut meeqqap atia atorlugu kontoliortoqarsinnaasoq tassani takuneqarsinnaavoq. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup maluginiartariaqaraa, aningaaserivik aqutigalugu meeqqamut immikkut piumasaaqatiliortoqassasoq tassani takuneqarsinnaasariaqarpoq, taamaalillutillu meeraq paaqqinniffimmeersorlu taamaallaat aningaasanik tiguisinnaassallutik, taamaattoqanngippammi - angajoqqaatut oqartussaasut - tassaasullu angajoqqaat kontomit aningaasanik tiguisinnaassammata.

Ilanngunneqanngilaq. Aningaaserivik aqutigalugu meeqqamut immikkut piumasaaqatiliortoqarsinnaanera pillugu, taamaallutillu angajoqqaat meeqqap kaasarfimmiussaanic atisassarsiuutissanillu tiguisinnaannginnerat pillugu paasissutissat pineqartup qanoq ittuunera pissutigalugu nalunaarummi ilanngunneqarsinnaanngillat, pisariaqarpalli ilitsersuummi inissinneqarsinnaallutik.

Kommuneqarfik Sermersooq

Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfik Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit nalunaarutissatut siunnersuummut tusarniaassummik nassiussinikuuvoq.

Pineqartuq pillugu tusarniaanermut akissuteqarsinnaanermut Kommuneqarfik Sermersooq periarfissinneqarnerminik aallaqqaammut qujassuteqarniarpoq. Meeqqanut ilaqutariinnullu suliaasaqarfik kommunimit pingaartitat ilagaat.

Matumuuna nalunaarutissatut missingiummut Kommuneqarfik Sermersooq ima oqaaseqaateqarniarpoq:

- 1) Nalunaarut tamakkiisumik sukumiilluartumillu suliarineqarpassippoq, taamaalillunilu ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut suliaasaqarfimmut ajunngitsumik tunngavissaalluni.
- 2) Namminersorlutik Oqartussat ulloq unnuarlu paaqqinniffiit ingerlataasa piffissaq ungasinnerusoq isigalugu kommunimit tiguneqarnissaat eqqarsaatigalugu, § 5 ima

oqaasertalerneqartariaqarpoq, tassani takuneqarsinnaalluni nunami kommunit
ataatsimoorlutik inissiinissamik innersuussisarfirmik aaqqissuussineq ingerlassinnaagaat.

*Ilanngunneqanngilaq. Inissiinissamut innersuussisarfik Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit
kommuniniillu ataatsimoorunneqarani ingerlanneqassaaq, tassami ulloq unnuarlu nuna tamakkerlugu
paaqqinniffinnut imminut ingerlattunut, kommuninit namminersorlutillu oqartussanit
ingerlanneqartunut inissanik innersuussisarneq ingerlanneqartussaammat.*

3) § 20-mi aalajangersakkami pineqartoq ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik kommuninit
aqunneqartunit pilersitsinermi “sulisut tamarmik inuttut suliamullu tunngatillugu
sullinniakkanut piginnaasaat ilanngullugit” Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit
akuerineqarnissaannut tunngasoq tulluortoorsinnigilaq naammaginngitsumillu
killiisuulluni. Pilersitsinermi ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi sulisunut atorfiit
akuerisaareersut tassungalu atatillugu naammaginartumik pigaartoqarnissamut pilersaarutit
kommunit allaaserineqartassasut kommunimi ingerlatsivik naliliivoq. Taamaattorli
kommune atorfinitsitsisutut sulisut suliamut inuttullu piginnaanerisa nalilernissaanut
ingerlatsisuusussaavoq.

§ 24 naapertorlugu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup piumasaqaatit
naammassisinnaajunnaarpagit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik akuersissummik
atorunnaarsitsisinnaavoq, tamannalu naammattumik nakkutilliinertut taaneqarsinnaavoq.

*Ilanngunneqanngilaq. Ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffiit akuerineqarsinnaanerit
Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit aalajangerneqassatillugit sullinniakkanut pineqartunut
sullissisutut suliamullu atatillugu piginnaanerit malunnaatilimmik pingaaruteqartorujussuupput.*

4) 4) Kapitali 4-mi qulequttami oqaaseq 'selvejende' naqinnerlutaavoq.

Ilanngunneqarpoq.

Meeqqat Inuunerissut:

Nalunaarummi piumasaqaatinut aamma akuersissutinut avaqqutsisinnaanermut amerlavallaanik
periarfissiisoqarnera ataatsimut isigalugu pitsaanerpaanngilaq. Avaqqutsinerit pissutsinik
ataavartitsinernik kinguneqarsinnaasarpur, taamaattumillu Namminersorlutik Oqartussanit imminut
piumaffiginerunissaq pisariaqassaaq kiisalu kattuffinnit naalakkersuinerimik ingerlataqanngitsunit
pissutsit ataavartuulinnginnissat isumannaarniarlugu nakkutiginninnissaq pisariaqassalluni.

Tamanna sualummik aaqqissuussaaneermut piumasaqaatinik avaqqutsisinnaanermut tunngasutigut
atuuppoq. Ukiumiit ukiumut aaqqissuussaaneermut piumasaqaatinik avaqqutsisinnaanermut
akuersissuteqartannginnissaq isumannaarneqartariaqarpoq. Paaqqinniffimmi ininik tassungalu
atatillugu meeqqat namminneq inigisaannik aaqqissuussinerit – taamaalillutik inigisat meeqqanut

inissinneqartunut ukioqatigiikkuutaanullu naleqquttuunissaat - salliutinneqassapput. Tamanna meeqqat sapinngisamik 12-nik ukioqalernissaat sioqqullugu aamma eqqarsaatigineqassaaq.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit ullumikkut piusut illuutip aaqqissuunneqarnissaanut piumasaqaatinik naammassinninngillat, taakkulu matuneqassagaluarpata paaqqinniffinnik inissiivissanik amigaateqartoqalissaaq. Taamaammat ikaarsaariarnermi pisariaqarpoq Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup illuutip aaqqissuunneqarneranut piumasaqaatit pillugit immikkut akuersissuteqarsinnaanissaa, taamaalilluni piumasaqaatit malillugit pissutsit iluarsineqarnissaat periarfissaqalerniassammat. Inunnik perorsaanermi iliutsit pitsaasut nalinginnaasullu malinneqarmata, meeraq atugai pillugit aalajangiinermi akuutinneqassasoq, kiisalu ukiuinut inerisimaneranullu naleqquttumik meeqqap isumai oqimaalutaanermi ilaatinneqartassallutik.

Meeqqat inissinneqartut namminerisaminnik ineqartinneqannginnissaat imaluunniit qatanngutiminnik ineqateqarnissaat perorsaanermik peqquteqarsinnaavoq. Tamanna qaqtigorluinnaq pisassaaq, sualummik meeqqat anginerit eqqarsaatigalugit, taakkumi immikkoornissamut periarfissaqassapput kisimiissinnaasariaqarlutillu. Perorsaanikkut sukumiisumik tunngavilersuereernikkut pissutsit ataasiakkaat pillugit aalajangiisoqartarnissaa pingaaruteqarpoq.

Ilaanakortumik ilanngunneqarpoq. § 7, imm. 2 allanngortinneqarpoq, taamaalillunilu nammineq ineqarnissamik piumasaqaatip avaqqunneqarsinnaanera periarfissinneqarpoq, taamaallaalli meeqqap pisariaqartitaanut tulluarnepaappat aamma tamanna meeqqat ataasiakkaat, matumani qatanngutigiiit, ineqatigiissinnaanerat perorsaanermi pisariaqartinneqartutut isigineqarpat. Meeraq 12-it sinnerlugit ukioqarpat tamanna pillugu akuersitinneqassaaq. Perorsaanermi isiginiagassat kingunerisaanik meeqqat inissinneqartut namminneq ineqannginnerinut suut pissutaanerinut paaqqinniffimmi pineqartumi sulisunit tigussaasumik naliliisimanissaa apeqqutaatinneqassaaq.

NPK (Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiat):

1. Nammineq ineqarnissamik piumasaqaatip avaqqunneqarsinnaanera periarfissinneqarpoq, meeqqap pisariaqartitaanut tulluarnepaappat aamma tamanna meeqqat ataasiakkaat, matumanilu qatanngutigiiit, ineqatigiissinnaanerat perorsaanermi pisariaqartinneqartutut isigineqarpat (§7).
2. Ininik aaqqissuussinerit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup akuersineratigut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnit pioreersunit avaqqunneqarsinnaapput, inissiat pioreersut pissutigalugit piumasaqaatit taakkua naammassineqarsinnaanngippata (§ 7).
3. Piumasaqaatitalimmik akuersissummik nalunaaruteqarsinnaavoq, tamatumani akuerisaanissamut piumasaqaatinik naammassinninnissamut ukiut pingasut angullugit piffissaliussaq aalajangiunneqassalluni (§§ 17 aamma 32).

4. Ullormut unnuamullu akigititanut akiliutit meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi inissiinermut kommunalbestyrelsip akiligassaanut suut ilaatinneqarnersut erseqqissaatigineqassaaq (§50).

5. Naatsorsuutitut aamma missingersuutitut atatillugu piumasaqaatinik arlalinnik erseqqissaasoqarpoq (§§ 39-44).

1. Ajunngilaq perorsaanikkut naliliinerit tunngavigalugit qatanngutigiiit ineqatigiissinaassappata, perorsaanikkut naliliinerit tunngavigalugit ukioqatigiiaat ineqatigiissinnaanerit kissaatiginarportaaq.
2. Init aaqqissugaanerannut utaqqiisaasumik avaqqutsisinnaanermut akerliliinissamut tunngavissaqanngilagut.

Immikkoortunut 3-mut, 4-mut aamma 5-imut isumaqataavugut.

NPK-mut (Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiannut)

Nalunaarutissatut siunnersuut tusarniarneqartup tapersersormagu oqaaseqaatissaqanngilagut.

Isumassortit (Ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffiit imminut ingerlatittut peqatigiiffiat):

Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutissaattut missingiummut Isumassortit ima oqaaseqateqassapput.

Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 19, 24. novembari 2017-imeersoq Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi, 26. juni 2017-meersumi § 24, imm. 1, § 34, imm. 2 aamma 3 kiisalu § 57, imm. 4 og 6 naapertorlugit atuutilersinneqarpoq.

Taamaalilluni Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 19, 24. novembari 2017-imeersoq Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi, 26. juni 2017-meersumi § 32, imm. 4, § 34, imm. 2 aamma 3 aamma § 57, imm. 4 aamma 6 naapertorneqarlutik inatsisitigut tungaviupput.

§ 32, imm. 4 taamaalilluni ima inaarsarneqarpoq:

Imm. 4. Naalakkersuisut tikeraarluni angalasarnerit pillugit erseqqinnerusumik malittarisassiorsinnaapput, matumani aningaasartuutit ilanngullugit.

Inatsisip paasineqarnissaanut inatsisissatut siunnersuumi § 32, imm. 4-mut nassuiaatit innersuussutigineqarput, ukuusut:

Tikeraarluni angalanerit pillugit Naalakkersuisut erseqqinnerusunik maleruagassanik aalajangersaasinnaanernut aalajangersagaq periarfissiivoq, tassunga ilanngullugu

ingiaqatigisanut aningaasartuutit, najugaqarnermi aningaasartuutit aamma aningaasartuutit allat tikeraarluni angalanermut atassuteqarsinnaasut.

Aalajangersakkamut issuaaneq siulianiittoq, aalajangersakkamullu nassuiaatit taamaalillutik Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 19, 24. novembari 2017-imeersumi kapitali 7-mut atuutsitsinissamut tunngaviliipput.

Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi, 26. juni 2017-meersumi § 34, imm. 2 aamma imm. 3 imaapput:

Imm. 2. Ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalackersuisut aalajangersaassapput, matumani ulloq unnuarlu paaqqinniffinni immikkoortortat isumannaallisakkat ilanngullugit, kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut innersuussisarnernut naammagittaalliorsinnaanermullu periarfissamik.

Imm. 3. Naalackersuisut ulloq unnuarlu angerlarsimaffiit pillugit erseqqinnerusunik malittarisassanik aalajangersaasinnaapput, matumani ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni immikkoortortat isumannaallisakkat kiisalu ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni sulisunut pisortanullu tamanut tunngatillugit pillagaasimannginnermik meeqqanillu pinerliisimannginnermut uppersaatinik ilanngullugit.

Inatsisip paasineqarnissaanut inatsisissatut siunnersuummi § 32, imm. 2-mut aamma imm. 33-mut nassuiaatit innersuussutigineqarput, ukuusut:

Imm. 2-mut. Aalajangersakkat ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut malittarisassanik ersarinnerusunik aalajangersaanissaannut Naalackersuisunut piginnaatitsipput, tassani aamma pineqarlutik ulloq unnuarlu paaqqinniffinni immikkoortortaqaarfuit isumannaallisakkat.

Ilutigalugu Naalackersuisut ulloq unnuarlu inissiinissamut innersuussisarnernut piginnaatitaaffeqarput maleruagassanik ersarinnerusunik pilersitsissallutik, taamatuttaaq naammagittaalliorsinnaanermut periarfissamik.

Imm. 3-mut. Aalajangersakkap Naalackersuisut pisinnaatippai ersarinnerusunik maleruagassiorsinnaanerannik, ulloq unnuarlu paaqqinniffiit atuutilernissaannut akuersissuteqarnissannut, immikkoortortaqaarfuit isumannaallisakkat ilanngullugit.

Tamatumani ilaavoq meeqqanut atornerluisimannginnermut pinerlussimannginnermullu uppersaatinik piniartoqarnissaanut, ulloq unnuarlu paaqqinniffiit sulisuinut aqutsisuinullu.

Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi, 26. juni 2017-meersumi § 34, imm. 2 aamma imm. 3 taamaalilluni Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 19-imi, 24. novembari 2017-imeersumi kapitali 1 aamma 2 aamma kapitali 4 inatsisitigut tunngaviusutut paasineqarsinnaassapput.

Tassunga atatillugu peqatigiiffiup Isumassortit maluginiarpaa Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 19-imi, 24. novembari 2017-imeersumi naammagittaalliornissamut periarfissat ilanngunneqarsimangitsut. Tamanna Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni malunnaatilimmik amigaataasutut isumaqarfigineqarpoq. Aalajangersakkat taaneqartut naapertorlugit aalajangersakkanut Naalakkersuisunit aalajangerneqartunut naammagittaalliuteqarsinnaaneq ilannguttariaqarpoq. Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi, 26. juni 2017-meersumi § 57, imm. 4-mi aamma imm. 6-imi ima allassimasoqarpoq:

Imm. 4. Imm. 1-imi taaneqartooq akigititanik akiliineq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, tassunga ilanngullugit aningaasartuutit suut kommuniip akiliutaanut ilaassanersut.

Imm. 6. Imm. 2 malillugu kaasarfimmiiut atisassarsiutissallu, tassunga ilanngullugit tunniunneri, aningaasat annertussusissaat aammalu ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmi perorsaanermik suliaqarnerup ilaatut kaasarfimmiiussanik malittarisassiornissamik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

Inatsisissatut siunnersuutip § 57-imut nassuiaatit imaapput:

Imm. 1-imut Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq akit inatsit malillugu aalajangersarneqartut qaqugukkut naleqqussarneqarlutillu saqqummiunneqartassanersut.

Taamaalilluni § 57-imut annertunerusumik nassuiaateqartoqanngilaq.

Taamaalilluni peqatigiiffik Isumassortit isumaqarpoq Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaata nr. 19-p, 24. novembari 2017-imeersup kiisalu nalunaarutissatut aaqqissuuteqqitaq Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi, 26. juni 2017-meersumi inatsisitigut tunngavissaq § 32, imm. 4-mit, § 34, imm. 2-mit aamma 3-mit kiisalu § 57, imm. 4-mit aamma 6-imit taamaallaat tunngaveqartuusut.

Peqatigiiffik Isumassortit aalajangersakkanut ataasiakkaanut ima oqaaseqaateqassaaq:

§7-mut. Ingammik meeqqanut annertuumik sumiginnagaasimasunut, angisuujunngitsut mikisuunngitsulluunniit, nammineq inigisaminni sinissinnaaneq ajornerat pissutigalugu paasissutissanik aalajangersimasunik peqarsinnaasarpoq. Tassunga atatillugu meeqqat ataasiakkaat nalinginnaasumik illoqarfimmut nutaamut, atuarfimmut nutaamut, ulluunerani paaqqinniffimmut nutaamut assigisaannulluunniit innersuussisoqartarpoq aamma meeqqat ataasiakkaat ineriartornissaminnut iluminni pisariaqartumik eqqissisimaarnissaminnut ilisaqqunnartumik pisariaqartitsisarput, pisullu ilaanni qatanngutiminnik imaluunniit meeqqamik allamik ineqateqarsinnaaneq iluaqutigisinnaavaat. Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. § 7, imm. 2 malillugu meeqqat ataasiakkaat ineqateqarsinnaanerat meeqqap pisariaqartitai perorsaanikkullu isiginiagassat tunngavigalugit periarfissaasinnaavoq.

Peqatigiiffiup kaammattuutigaa § 7, imm. 2 ima allanngortinneqassasoq:

Imm. 1 malillugu nammineq ineqarnissamik piumasaqaat perorsaannermi mianerisassat takutippassuk, meeqqat ataasiakkaat ineqateqannginnissaat avaqqunneqarsinnaavoq. Meeraq 12-it sinnerlugit ukioqarpat, meeraq tamatumunnga akuersitinneqassaaq.

Qatanngutigiit ineqatigiissinnaanerannut tamanna assersuutaannaavoq.

§ 7, imm. 5-mut. Illut/inissiat Kalaallit Nunaanni sananeqartartut angissusaasa isiginiarneranni kvadratmiiterit killeqartuusarput, tamanna aamma ineqarneq pillugu inatsiseqarneri takuneqarsinnaasarpoq. § 7, imm. 5-p oqaasertaligaanerani Kalaallit Nunaanni kvadratmiiterikkaamik ataatsimut isigalugu angissusaasartoq apeqqutaatinneqartariaqarpoq.

Ilanngunneqanngilaq. Meeqqat toqqissisimanissaat isiginiarneqarmat pingaaruteqarpoq, meeqqat sunngiffiminni nalinginnaasumik iliuuseqarnissaminnut periarfissaqartillugit ulloq unnuarlu paaqqinniffiit aaqqissuuneqarsimassasut.

§ 8-mut. Kalaallit Nunaanni illut amerlanerpaat arlalinnik uffarfeqanngilat. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit arlallit illumi ataatsimi amerlanerpaamik meeqqanut pingasunut sisamanulluunniit inissanik akuerineqarnikuupput. Sulisorisanut immikkut uffarfiliorniarnep qularnanngitsumik kingunerisinnaavaa illup ataatsip sannaata aaqqissugaanerata allanngortinneqarnera meeqqap ataatsip ineqarnissaagaluanik "akeqassasoq". Taamaattumik sulisut perusersartarfimmik aamma uffarfimmik periarfissaqarnissaannik aalajangersakkami piumasarisaq pissutigalugu meeqqat amerlasuut inissaralui annaaneqarsinnaassapput Taarsiullugu peqatigiiffiup Isumassortit ima oqaasertaliinissaq inassutigaa:

Ulloq unnuarlu paaqqinniffik pigaartoqartarsimappat sinillutik unnuisartunik, sulisorisanut qasuersaartarfimmik inimik aaqqissuussisoqarsinnaavoq, sulisut perusersartarfiannik uffarfiannillu periarfissaqartitsisunik.

Ilanngunneqarpoq. Aalajangersagaq allanngortinneqarpoq, taamaalilluni sulisunut perusersartarfimmik uffarfimmillu piumasaqaat peerneqarluni.

§ 32-imiit § 35-imut atatillugu peqatigiiffik Isumassortit ima oqaaseqaateqassaaq:

§ 32-imut atatillugu itigartitsinermut tungassuteqarsinnaasunut aamma naammagittaalliornissamut ilitsersuummik/naammagittaalliornissamut periarfissamik amigaateqartoqarpoq. Tassunga atatillugu Aqutsisoqarfimmi periaatsinut atatillugu imaluunniit pissutsini assingusuni kukkusisoqarsinnaanera Naalakkersuisut arajutsinaveersaartariaqarpaat.

Ilanngunneqanngilaq. § 62 malillugu ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffiit pillugit akuersinissamut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup aalajangigai naalakkersuisoqarfimmut isumaginninnermut tunngassuteqartunut akisussaasumut saqqummiunneqarsinnaanngillat, tassami aalajangikkat isumaginninnikkut sulianut tungassuteqartutigut naliliinerummata, taakkumi qinnuteqartoq peqatigalugu oqaloqatigiinnikkut ingerlanneqartarmata. Pissutsilli allat naalakkersuisoqarfimmi isumaginninnermut

tunngassuteqartunut akisussaasumut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput, assersuutigalugu arriippallaamik sullissinernut tunngasut.

§ 33-imut atatillugu oqaatigineqassaaq, siulersuisut tassaammata naatsorsuutinik akuersisussat. Naatsorsuutinit inatsiseqarnermut aamma allatigut inatsiseqarnermut atatillugu kukkunerit kukkunerisuiusumit oqaaseqarfigineqartassapput, taamaattorli kukkunerisuiusup naatsorsuutit akuerisinnaangilai, kukkunerisuiusummi suliassarai naatsorsuuteqarnermik inatsiseqarnermut tunngassuteqartut.

Ilanngunneqarpoq. Aalajangersagaq allanngortinneqarpoq, taamaalillutillu naatsorsuutit kukkunerisuiusumit akuerineqartumit kukkunerisiorneqartassapput.

§36-imut atatillugu taamatut aalajangersakkamik aalajangiinissamut Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi, 26. juni 2017-meersumi inatsisitigut tunngavissaq takuneqarsinnaangilaq. Naalackersuisuttaaq arajutsinaveersaartariaqarpaat § 36 sulisoqarnermik isumaqatigiissuteqarnermut inatsiseqarnermi atuuttunik unioqqutsitsinerummat, tassami akissarsiaqartinneqartup aamma sulisitsisup akornanni isumaqatigiissuteqartarnermut pisortanik isumaqatigiissutigineqartarnerit tunngaviusarmata. Tassunga atatillugu Naalackersuisuttaaq peqatigisaanik eqqumaffigissavaat pisortani atorfinnut atatillugu pisortatut atorfeqartup akissarsiaqartinneqartarnissaa nalinginnaasumik isumaqatigiissutigineqartarmat, soorlu atorfimmit tunuareernermi qaammatini 18-imi akissarsiaqartitaasarneq, tamannalu soorunami paaqqinniffiup imminut pigisup akilissaqarfiginissaanut periarfissaqartangilaq. Tassunga atatillugu atorfimmit tunuareernermi qaammatini 18-imi akissarsiaqartitaasarneq, tamannalu soorunami paaqqinniffiup imminut pigisup eqqortinnissaanut periarfissaqartangilaq. Peqatigiiffiup isumaa malillugu nalunaarummi maanna ilusiliineq tunngavigalugu aalajangersaaneq taamaattoq ilanngunneqarsinnaangilaq.

Ilanngunneqanngilaq. Ulloq unnuarlu paaqqinniffik imminut ingerlatittoq akuerineqassappat, aqutsisunut sulisunullu akissarsianut atorfinitsitaanermullu atugassarititaasunut piumasaqaataavoq pisortat sulliviini atorfinni assingusuni sulisut akissarsiaasa atugassaqartinneqartullu assigiinnissaat. Tamatumani pingaaruteqarluinnartuuvoq ulloq unnuarlu paaqqinniffiit imminut ingerlatittut meeqqat inissinneqartarneranni ulloq unnuarlu akigitat tunngavigalugit kommunalbestyrelsinit aningaasalersorneqartassappata. Atorfiit assigiinnerannut naliliinissamut, atorfimmi imaritinneqartut tigussaasut naliliinermut tunngaviussapput. Taamatut aalajangikkat aamma Tunngaviusumik atuarfiit namminersortitat angerlarsimaffimmilu atuartitaaneq il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni aamma Efterskolit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nassarineqarsinnaapput. Sulisoqarnermik ingerlatsisut illuatungeriit isumaqatigiinniarsinnaanerannut killiliinissaq taamaaliornikkut siunertaanngilaq.

§ 39-imut aamma § 42-mut. Taakkununga aalajangersakkanut atatillugu oqaasertaliussat arlaqarput inatsiseqarnermi atuuttuni allani apeqqutaatinneqarsimanngitsunik, tassungalu tungasuvoq Kukkunerisuiusut naalagaaffimmit akuerisat aamma nalunaarsukkat uppernarsaatitut nalunaarutaat il.il. pillugit Kalaallit Nunaannut Nalunaarut (Uppernarsaatitut nalunaaruteqartarnermut nalunaarut), Kalaallit Nunaanni ulloq 1. juli 2018 atortussanngortinneqartoq. Kiisalu erseqqissaatigineqaaqqissaq siulersuisut tassaammata

missingersuutini akuersisussat, tasaanani kukknersiuisoq. Suna naatsorsueriaaseq atorneqassanersoq pillugu ukiumoortumik naatsorsuusiortarnermut inatsit innersuussutigineqarpoq, taamaalillunilu naatsorsuusiaaseq klasse B malinneqarsinnaalluni.

Ilanngunneqanngilaq. § 38, imm. 1 naapertorlugu ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffik missingersuusiussaaq, taannalu kukknersiuisumit akuerisaasumit nalunaarsorneqartussaavoq, kiisalu § 41, imm. 1 naapertorlugu naatsorsuutit kukknersiuisumit akuerisaasumit kukknersiorneqartassallutik.

§ 42-imut tunngatillugu taaneqassaaq aqutsisut tassaammata naatsorsuutini ukiumoortuniki saqqummiussisussat. Tassunga atatillugu peqatigiiffiup Isumassortit Kukknersiuisut naalagaaffimmit akuerisat aamma nalunaarsukkat uppernarsaatit nalunaarutaat il.il. pillugit Kalaallit Nunaannut Nalunaarut (Uppernarsaatit nalunaaruteqartarnermut nalunaarut) 1. Juli 2018 atortussanngortinneqartoq innersuussutigaa. Taamaattumik kukknersiuisup sillimatiniki illuartitsinerit aamma aningaasaqarnikkut aalajangikkat qulakkeersinnaanngilai. Taamaattumik kukknersiuisup sillimatiniki illuartitsinerit aamma aningaasaqarnikkut aalajangikkat siunertami imaritinneqartut isumannaarsinnaanngilai.

Ilanngunneqarpoq. § 41, imm. 4 naapertorlugu aningaasaqarnikkut aalajangikkat ulloq unnuarlu paaqqinniffiup siunertaaniittut kukknersiuisumit nalornissutigineqarpata kukknersiuisup naalakkersuisoqarfik isumaginninnermut akisussaasoq ilisimatissavaa.

Ataatsimut isigalugu Naalakkersuisut arajutsinaveersaartariaqarpaat pigisanut aalaakkaasunut atatillugu ulloq unnuarlu paaqqinniffiit imminut ingerlatittut assigiinngitsunik atugassaqartinneqartarmata. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit imminut ingerlatittut ilai pigisatik aalaakkaasut tamaasa aningaasaateqarfinnit aningaasanik tapiissuteqartarnikkut pissarsiarisarsimavaat. Taamaattorli ulloq unnuarlu paaqqinniffiup imminut ingerlatittup pilersitsisui peqatigiiffimmut Isumassortimut ilaasortaasut aningaaserivimmit qinnuigineqarneq tunngavigalugu ingerlatseqatigiiffinnik tunngaviliisariaqarsimapput, taamaattumillu aningaasaatitik nammineq pigisatik tamaasa meeqqanut angerlarsimaffimmut atugassatut pigisap aalaakkaasup pisiarinissaanut qularnaveeqqutitut atortariaqarsimavaat. Tamatumunnga pissutaavoq aningaasalersuinissami taarsigassarsinissamut aningaaserivik/aningaaseriviit taamatut piunasaqarsimammat.

Peqatigiiffiup Isumassortit meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut ingerlatsineq pillugu Naalakkersuisut malittarisassaqartitsinissamut kissaateqarnerat tamakkiisumik paasisinnaavaa. Peqatigiiffik Isumassortit isumaqarpoq Naalakkersuisut nalunaarutissatut missingiummik suliaqarnerminnut atatillugu ajoraluartumik inatsisitigut tunngavissaq isiginiarsimannikkaat, nalunaarummulli attuumassutilik kiisalu Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi, 26. juni 2017-meersumi nassuiaatit nalinginnaasut innersuussutigalugit. Inatsisissatut siunnersuummi nassuiaatit nalinginnaasut ersarissumik takutippaat inatsimmik suliaqarnermut atatillugu Inatsisartunit suna siunniunneqarsimanersoq Inatsisartuniillu suna (siunertaasimanersoq).

Eqikkaaneq

Ataatsimut isigalugu peqatigiiffik Isumassortit isumaqarpoq, Naalakkersuisut nalunaarummik suliaqarnermut atatillugu inatsiseqarnerit allat naammattumik eqqumaffigisimangikkaat, soorlu ukiumoortumik naatsorsuusiortarnermut inatsit, Kukkunersuisut naalagaaffimmit akuerisat aamma nalunaarsukkat uppernarsaatitut nalunaarutaat il.il. pillugit Kalaallit Nunaannut Nalunaarut (Uppernarsaatitut nalunaaruteqartarnermut nalunaarut), atorfinitsitsisarnermik isumaqatigiissuteqartarnermut atatillugu isumaqatigiissuteqartarnermut inatsisitigut tunngavissat aamma inatsiseqarnerit atuuttut allat. Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 19, 24. november 2017-imeersoq aamma Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit nalunaarutissatut aaqquissuteqqitatut missingiut ataatsimut isigalugit suliaqqittariaqarput. Inatsiseqarnerit allat isiginiarnerisa saniatigut ulloq unnuarlu paaqqinniffik aningaasaateqarfimmit aningaasaliinerit atorlugit imaluunniit allatigut aningaasatigut tapiissuteqarneq tunngavigalugu pigisanik aalaakkaasunik peqalersimappat Naalakkersuisut aamma erseqqissaavigineqartariaqarput siunissami akiliuteqartarnissap aalajangerneqartarnera qanoq kinguneqarsinnaassanersoq. Peqatigiiffimmit Isumassortinit siuliani oqaaseqaatit saniatigut nalunaarutigissavarput Sulisitsisunit oqaaseqaatit peqatigiiffimmit tapersorsorsigit.

Deloitte

Deloitte-p matumuunakkut tusarniaanermut siunnersuut saqqummiunneqartoq oqaaseqarfignissavaa.

Aallaqqaasiullugu oqaatigissavarput ulloq unnuarlu paaqqinniffiit niuerutigalugu suliffeqarfittut (suliffeqarfittut imaluunniit ingerlatseqatigiiffittut namminerisamik ingerlatatut) imaluunniit suleqatigiiffittut iluanaarniarfiunngitsutut (paaqqinniffittut imminut ingerlatittut) ingerlanneqassanersoq pillugu isumaliutersuuteqarnianninnatta.

Nalunaarummili tunngaviliunneqarpoq ulloq unnuarlu paaqqinniffiit suleqatigiiffittut iluanaarniarfiunngitsutut taamaallaat ingerlanneqarsinnaassasut (Namminersorlutik Oqartussanit kommuninillu pigisatut imaluunniit paaqqinniffittut imminut ingelatittut). Oqaaseqaatitsinni taamaalilluta taamaallaat tunngavigerusupparput isumarput malillugu tunngaviliussap unioqqutinneqarsinnaaneranut sillimanissamat malitassat suut pitsaanerpaamik isumannaarutaasinnaanersut, kiisalu Namminersorlutik Oqartussanit kommuninillu pigisat imaluunniit paaqqinniffittut imminut ingerlatittut akornanni unammillernermut piunasaqaatit sapinngisamik naligiinnerpaat isumannaarniarlugit suut iliuuserineqasanersut.

Massakkut illersuinissamat malittarisassat atuuttut siunnersuutigineqartullu malillugit – qularnangitsumik siunertaangitsumik – avaqqustisinnaanermik periarfissat atorlugit – niuerutigalugu ingerlatsilersinnaanermik periarfissiisoqartoq uagut taamaalilluta nalilerparput, tassa inuit ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi aqutsinermik akuusut aaqquissuussinerit assigiinngitsut aqutugalugit pigisanik nalilinnik, paaqqinniffimmi atorneqartunik, piusumik piginnittuusinnaammata.

Nalunaarutip sannaa

Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit ulloq unnuarlu paaqqinniffii kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinniffiit imminut ingerlatittut malillugit nalunaarut aaqqissugaavoq.

Kapitali I-mi imaritinneqarput aalajangersakkat ataatsimoorussat arlallit.

Nalunaarut ataatsimoorussanik amerlanernik peqarsimasuuppat tulluarnepaasimassagaluarpoq isumaqarpugut, tassanimi ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pitsaassutsikkut, suliamut tunngasutigut aamma init aaqqissugaanerisigut akuersinissamut aalajangersakkat ataatsimoorussat aalajangerneqarsimassagaluar mata. Assersuutigalugu pineqartoq tassaasinnaavoq paaqqinniffinnik akuersisarneq akuersissummillu atorunnaarsitsisarneq. Taamaalilluni paaqqinniffinnut assigiinngitsutigut ilusilerneqarsimasunut pissutsinut pineqartunut taakkununga piumasaqaatit assigiit pitsaanerumik isumannaarneqarsimassagaluarput.

Kapitali 1 - Ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik akuersisarneq

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit akuerineqarnissaannut aalajangersakkani aallarniutigalugu aalajangersagaqartuuguni iluaqutaasinnaasimassagaluarpoq, tassanilu allassimassalluni ulloq unnuarlu paaqqinniffiup akuerineqarnissaanut uku piumasaqaataassasut:

- Nassuiarneqarluni sullinniakkanut tunngasut ataasiusut arlaliusulluunniit (ukioqatigiikkuutaat aamma/imaluunniit katsorsarneqarnissamut pisariaqartitat)
- Sullinniakkat ineriartornissaannut katsorsarneqarneqassappatalu katsorsaanissamut tunngaviit nassuiarneqarnerat
- Sullinniakkat ineriartornissaannut katsorsarneqassappatalu katsorsaanissamut tunngaviit timitalernissaannut paaqqinniffimmi sulisup qanoq piginnaasaqarnissaata allaaserineqarnera

Piumasaqaataassaarlut illut, illuaqqat, umiatsiat, snescooterit atortuutillu allat inatsisit napertorlugit ulloq unnuarlu paaqqinniffiup siunertaanut atorneqarsinnaassasut, kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup sullitaanut atugassatut sillimaniarnikkut illersorneqarsinnaasumik atorneqarsinnaassasut.

Kapitali 2 - Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut

Namminersorlutik Oqartussat ulloq unnuarlu paaqqinniffii Namminersorlutik Oqartussani ingerlatsiviupput. Taamaattumik isumarput malillugu paaqqinniffinnut tamakkununga immikkut ileqqoreqqusaliussalluni pisariaqanngitsoq. Ileqqoreqqusaliortarneq tunngaviatigut taamaallaat ingerlatanut namminersortunut inatsisitigut tunngaveqartunut atorneqartarpoq.

§ 12, nr. 5-imi aamma 6-imi maluginiarneqarpoq Namminersorlutik Oqartussat ulloq unnuarlu paaqqinniffii Namminersorlutik Oqartussat ataanni ingerlatsiffiusut Naatsorsuusiornermut ilitersuutiniq peqartut ilaatigullu naatsorsuusiornermut ilitersuummik pigisaqartussat.

Taamatuttaaq Nunatta karsianik kukkunersiusartup sulineranut ilaasuupput.

Paaqqinniffiit taamaalillutik namminerisaminnik naatsorsuusiornermut malittarisassanik aalajangersaasinnaangillat, imaluunniit Nunatta karsianik kukkunersiusartup saniatigut kukkunersuisartumik allamik toqqaasinnaanatik.

Kapitali 3 - Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit kommuninit pigineqartut

Taamatuttaaq kommunit ulloq unnuarlu paaqqinniffii kommunini ingerlatsiviupput, assigisaanillu kommunip naatsorsuusiornermut malittarisassaannik aamma kommunit nalinginnaasumik kukkunersiusarnerannut malinnittussaallutik.

Kapitel 3 - Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit kommunalbestyrelsinit arlalinnit ataatsimoorussamik pigineqartut

Inatsisit tunngavigerpiarlugit taamatut aqqissuussinerit qanoq aqqissuunneqassanersut ersernerluppoq.

Taakkununga atatillugu inatsisit naapertorlugit aqqissuussinerit suut atorpeqarsinnaanersut tigussaasumik aalajangertariaqpoq (soqutigisaqaqatigiiffik imaluunniit peqatigiiffik):

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit taakku akisussaaffii aamma piginnaaneri qanoq pitutorneqarsimanersut ersarissumik takuneqarsinnaasariaqarpoq – ineqartoq ajutuussagaluarpat aamma/imaluunniit ajortumik sullinneqassagaluarpat kina taava akisussaasuussava?

Kapitali 4 - Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit suliffeqarfittut imminut ingerlatittut

Ataatsimut isigalugu pineqartumi suliffeqarfinnik aqqissuusseriaatsit allat paaqqinniffiit imminut pigisunit allaanersut pissutsit piviusiusut tunngavigalugit kissaatigineqarnersut paaseqqaartariaqarpoq. Aningaasaateqarfiit tunngaviatigut suliffeqarfittut imminut pigisumit inatsimmut tunngavigisamut aamma aningaasatigut piumasaqaatinut, siunertanut il.il. sanilliullugit immikkooruteqarput.

Oqaatigilluaannarlugu aningaasaateqarfik tassaavoq suliffeqarfik imminut ingerlatittoq - pisortatigoortumik oqaatigissagaanni.

Tunngaviatigut paaseqqaartariaqarpoq aningaasaateqarfittut periarfissaq aqqissuusseriaatsit siunertaasariaqarnersoq, tassungalu atatillugu sunniutaasussanut tunngasut.

Suliffeqarfiup imminut ingerlatittup ulloq unnuarlu paaqqinniffittut akuerineqarneranut ilanngullugu ingerlatsinermut isumaqatigiissutip suliarinissaa pillugu ataatsimut isigalugu aalajangersakkamik amigaateqartoqarpoq, tassanimi ulloq unnuarlu paaqqinniffiup aamma

Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup/kommunit akornanni suleqatigiinnissap qanoq ittuunissaa aalajangersarneqassalluni.

§ 38 – suliffeqarfiup aamma pilersitsisut aningaasaqarnerisa immikkoortinnerat.

Paaqqinniffiup imminut ingerlatittup nuussisarnernut malittarisassaanut atatillugu isumarput malillugu aningaasaateqarfimmi ilaasortat/suliffeqarfiup imminut ingerlatittup pisortaasa (siulersuisut aamma siulittaasup) taakkulu qaninnerpaamik ilaqaataa akornanni pigisanik aalaakkaasunik suliffeqarfinni imminut pigisuni atorpeqartunik nuussisarnerit inerteqqutaalluinnartariaqarput.

Taamatuttaaq pigisanik allanik attartornissaq aamma suliffeqarfiup inuttaasullu siuliani pineqartut akornanni pigisanik nalilinnik allanik attartortarneq inerteqqutaalluinnartariaqarpoq.

Isumarput malillugu unioqqutitsinissap pinngitsoortinniarnissaanut taamaalillunilu ingerlatsinermi aningasannanniarnert tungavigalugit piviusutigut ingerlatsinissamut § 40-mi illersuinissamut malittarisassat taamaalilluta naammangitsutut isigaavut.

Oqariartaaseq ileqquusumik attartorneq, ileqquusumik siulersuisut akissarsiasaat il.il. siamasissorujussuarmik nassuiarneqartarput, aaqquussinerullu arlalinnit atornerlunneqarsinnaanera aarlerinartoqartilerpaa. Tamanna nalilersuinissamut arajutsinaveersaartariaqarpoq; isumaqatigiissuteqartarnermi illuatungeriit imminnut pituttorsimasut akornanni pisussaasariaqanngimmat. Taamaaliortoqarneranimi suliffeqarfiup imminut ingerlatittup siulersuisui imminnut isumaqatigiissuteqarfigissinnaapput.

Taamaalilluni ulloq unnuarlu paaqqinniffiup Namminersorlutik Oqartussat pigisaatut, kommunip pigisaatut imaluunniit suliffeqarfittut imminut ingerlatittutut taamaallaat ingerlanneqarsinnaanera pillugu aalajangersagaq avaqqukkuminartorujussuuvoq.

Avaqqutsineq tassaasinnaavoq ingerlatseqatigiiffiup inunnit taakkuninnga pigineqartup pilersinneqarnera, inuillu taakkua aamma tassaapput ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi imminut pigisumi siulersuisuusut.

Ingerlatsivimmi illuutit inissinneqassapput, taakkulu paaqqinniffimmut attartortinneqassapput, soorlu sulisorineqartut ingerlatsivimmi sulisuusut tamatumalu kingorna ulloq unnuarlu paaqqinniffimmit siunnersortitut assigisaanillu atorfinitsinneqarlutik. Aqutsisut (siulersuisut, forstanderi il.il.) paaqqinniffimmi imminut ingerlatittumi aamma taakkuuppata (imaluunniit ilaqtut qanigisat), taava imminut isumaqatigiissusiortoqassaaq.

Siulersuisunut aamma sulisunut akissarsiarititat pituttorneqanngitsumik nalunaarutip aalajangersagartai avaqqullugit pisinnaasarput, naak nalunaarummi aalajangersagaqaraluartoq suliffeqarfinnut imminut ingerlatittunut isumaqatigiissuteqarnikkut atugassarititaasut Namminersorlutik Oqartussani kommunimilu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni atugassarititaasut assigissussaagaluaaraat. Paarlattuanik ulloq unnuarlu paaqqinniffiit imminut ingerlatittumit

(akisunerusumik) sulisunut atorneqartussanut ingerlatseqatigiiffimmi siunnersortinut aamma paarlattaasartunut akissarsiaqartitsisarput.

Tamatuma saniatigut ingerlatseqatigiiffiit piginnittai (tassaasut sullivimmi imminut pigisumi pisortaausut) namminneerlutik umiatsianik, snescooterinik, illuaqqanik assigisaannilluunniit pigisaqarsinnaapput, taakkulu ingerlatseqatigiiffimmut attartortinneqarsinnaapput, taavalu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut taakku aamma attartorteqqinneqarsinnaasarput.

Taamaaliornikkut kommuninit (aamma aningaasalersuisunit) akiliutit ulloq unnuarlu paaqqinniffik aqqutigalugu ingerlatseqatigiiffimmut paaqqinniffiup imminut pigisup pisortaanut (ingerlatseqatigiiffiup piginnittuanut) ingerlateqqinneqarsinnaapput, tassanngaanniillu namminersorlutik ingerlatsisut siulersuisuni akissarsiassatut aamma attartornerimi isertitatut isertitsissutaasinnaasarput.

Taamatut aaqquissuussineq taamaallaat iliuuseqarfigineqarsinnaavoq paaqqinniffiup imminut ingerlatittup aqutsisunut (taakkulu ilaqutaannut, inooqataanut, meeraannut, angajoqqaavinut qatannqutaannullu) nuussisinaanissaa inerteqqutigineqarluinnarpat, tassani taamaallaat siulersuisunut akissarsiaritinneqartut, nalinginnaasumillu akissarsiassat paaqqinniffimmut nammineq ingerlatittunut kommunillu pigineqartunut isumaqatigiissutit naapertorlugit akissarsiaritinneqartussat nuunneqarsinnaassallutik.

§ 39- Kukkuersiuneq

Pisortanit pitsaasumik kukkuersiuisarneq (ingerlatsinerlutik kukkuersiuneq aamma inatsisitigut isornartorsiuilluni kukkuersiuneq) pillugu piumasaqaat nalunaarummi maanna atuuttumi § 39, imm. 2, maanna siunnersuummi § 42-mit peerneqarsimavoq.

Malittarisassat taakku suliffeqarfinnut Namminersorlutik Oqartussanit aamma kommuninit pigineqartunut suli atuuppoq, suliffeqarfinnimmi piginittut GOR (God Offentlig Revisionsskik / Pisortat Pitsaasumik Kukkuersiuisarnermi ileqqoqarnerat) malittussaammassuk.

Taamaalilluni pisortat aamma paaqqinniffiit imminut ingerlatittut akornanni kukkuersiuisinerlutik piumasaqaatit assigiinngitsuupput, tamannalu unammillernerlutik equititsisartuuvoq.

GOR-imut piumasaqaatit atorunnaarpata, taava nakkutilliinerlutik ingerlatsiviup suliarisartagaanut piumasarisat annertusissapput, tassungalu atasuupput aningaasaqarnerlutik inatsisilerinerlutik tunngasut.

Missingersuutit kukkuersiuisumit nalunaarsuiffigineqartarnerannut piumasaqaatip saniatigut taasariaqarpoq, kukkuersiuisup missingersuutit misissuisarnerani piumasarisat ISAE3400-mi nassuiarneqarnikuusut malinneqassammata.

§ 40 – Illersornissamut aalajangersakkat

Illersornissamut aalajangersakkat oqaatigineqareersutut isumarput malillugu unioqqutikkuminarpallaarput, taamaattumillu inerteqqummik siuliani taasamik taarserneqartariaqarlutik.

Siulersuisut akissarsiaannut atatillugu isumaqarpugut, Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup aamma paaqqinniffiit imminut ingerlatittut akornanni isumaqatigiinniareernikkut taakku ukiumoortumik aalajangersagaasariaqartassasut.

Kommunimi ingerlatanik aningaasalersuisarnermut aamma allatigut ingerlatanut immikkoortiterinnermut atatillugu, kukkunersiuisoq taamatut nakkutilliineq pillugu immikkut ittumik nalunaarsuusiortariaqarpoq.

§ 41 – Naatsorsuutit pillugit aalajangersakkat

Ukiumoortumik naatsorsuutit pillugit inatsimmi aalajangersakkat atorneqarnissat pillugit aalajangersakkat isumaqatigivagut. Paasissutissanut tunngaviit pisariaqartut pillugit paaqqinniffiit tamaasa benchmarkimik misissueqqissaarfigineqartarnissaat Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit aamma Nakkutilliinnermut immikkoortumit isumannaarniarneqassappat, taava isumarput malillugu naliliivugut, paaqqinniffiit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit aalajangerneqartumik aningaasaqarnikkut, suliaqarnikkut isumalluuteqarnikkullu paasissutissanik kukkunersiuisumit nalunaarsorneqartumik ukiumoortumik paasissutissiisassasut.

Kapitali 5 – Akigitat aalajangersarneqarnerat

Sullinneqartup sullissisullu akornanni ileqquusumik pissutsit pineqarmata, taava tunniuttakkat akilerneqartussat pillugit allakkatigut tamatigoruinnaq isumaqatigiissuteqartuaannassaaq.

Piffissamik killilikkamik isumaqatigiisummik sivitsuinissamut atatillugu ulloq unnuarlu paaqqinniffiit sullissisutut iliuseqarnissamut pisussaaffeqarnissaat pillugu aalajangersagaliortoqassasoq siunnersuutigineqassaaq. Tunniuttakkanut isumaqatigiissutigineqarnikuusunut akiliinissamut kommunit kisimik pisussaaffeqassasut aalajangersakkami aalajangerneqartariaqarpoq. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup isumaqatigiissutigineqartumit sivisunerusumik ineqartup ineqartiinnarnissaa toqqarsimassappagu, kommunip tamatuma akilernissaa naaggaarsinnaavaa, taamatut sullissinissamut allakkatigut isumaqatigiissuteqartoqarsimanginnera tunngavigalugu.

Kapitali 8 - atortussannqortitsineq

Nalunaarummi atuuttumi § 39 tunngaviatigut ima paasineqassaaq, suliassatut allassimasut nalunaarutip atuuffiani ingerlanneqartassasut, kisiannili aalajangersakkat atorunnaarsinneqarpata, taava atorunnaarsinneqarnerisa kingornatigut taakku ingerlanneqartussajunnaassapput.

Tamanna tulluurtutut isigineqarsinnaanngilaq, tassami aalajangersakkat atorunnaarsinneqassappata, taava nalunaarummi nutaami aalajangersakkat taakku 2018-imi ukioq naatsorsuusiorfik tamaat peerneqartariaqassapput.

Oktobarip aallaqqaataa aallarnerfigalugu missingersuutit nalunaarsorneqarnerat akuerineqarnerallu ukiumut tulliuuttumut 2019-imut atortussangortinnissat angumerineqarsinnaagunangimmat, taava tamanna paasineqassava nalunaarut nutaaq 2020-iminngaanniit missingersuusiornissaq aatsaat atuutilissasoq?

2018-imut naatsorsuutit saqqummiunnissaannut malittarisassat suut atuutissanersut eqqarsaataanerpa, taakkumi pineqartut nalunaarutissaq nutaaq sioqqullugu piffissami atuutilernissaat naatsorsuutigineqarmat, kisiannili tamatuma kingorna saqqumiunneqartussaallutik?

Deloitte-mut

Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq. Ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffiit imminut ingerlatittut pillugit naatsorsuutaasa kukkunersiorneqartarnerannut aalajangersakkat atuuttut attatiinnarneqassapput. Siunnersuummi kukkunersuiisarneq pillugu aalajangersakkat pisariunnginnerusut taamaallitut tunuatiinnarneqarput. Kiisalu Isumaginninnermut Inatsisinullu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfiup illersornissamut malittarisassanik amerlanerusunik pisariaqartitsisoqarnerisooq nalilerniarlugu paaqqinniffiit aningaasaqarnerat sullivittullu aaqqissugaanerit pillugu misissuinerit aallartippai.

SIK:

Siullermik ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut (kiisalu meeqqanut ulluunerani paaqqinniffinnut) atatillugu meeqqat amerlassusiannut saniliullugu sulisut qassiussanersut pillugit malittarisassat ersarissut amigaataammata, taakku nalunaarummut uunga ilanngunneqarnissaat kissaatiginarpoq.

Taamatut kissaateqarneq marlunnik peqquteqarpoq; meeqqat pitsaasumik akisussaassuseqartumillu nakkutigineqartariaqarput, kiisalu nalinginnaasumik sulisuusut "atornerlunneqassanngillat".

Ilanngunneqanngilaq. Ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffiit akuerineqartarnerannut atatillugu, Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup ilaatigut sulisut piginnaasaat tassungalu atatillugu meeqqat inissinneqarsimasut amerlassusiannut saniliullugu sulisut amerlassusiat nalilertarpaq. Taamaattorli ataatsimut isigalugu meeqqat inissinneqarsimasut amerlassusiannut saniliullugu sulisut amerlassusiat aalajangissallugu periarfissaasanngilaq, tassami meeqqat pisariaqartitaat assigiingitsorujussuusinnaasarmata.

Aamma SIK isumaqartuaannarnikuuvoq meeqqat nakkutigineqarnerisa namminersortunut nuunneqarnera tunniutiinnarnertut isigisariaqartoq, isiginneriaaserpummi malillugu allaannginnami nammineq akisussaaffik tigunagu akisussaaffik allanut tunniutiinnarneqartoq.

SIK-p aningaasaateqarfiit ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut aningaasalersuerusuttut ajoriffissaqartinnngilai, taakkumi aningaasalersuisuupput, SIK-li isumaqarpoq ulloq unnuarlu

paaqqinniffiit pisortanit isumagineqartariaqarput, akissuussaassusilimmillu oqartussaasuusariaqartut.

Ilanngunneqanngilaq. Ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffiit imminut ingerlattuusinnaapput, kommuniniilli aamma Namminersorlutik Oqartussanit aamma pigineqarsinnaallutik. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit kikkunnit pigineqarnerat apeqqutaatinnagu Isumaginnermut Aqutsisoqarfik akuersisarneq pillugu aalajangiisartuuvoq.

§ 36-imik tusarniaanermut atatillugu tamatuma ersarissumik allaqqanera SIK-mit naammagisimaarneqarpoq, issuaaneq: “Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik suliffeqarfittut imminut pigisutut ingerlanneqartumik akuersissagaanni, aqutsisut sulisuusullu akissarsiatigut atorfinitsitaanermilu atugarisaasa pisortani taamatut atorfillit atugarisaat assigissagaat piumasqaataavoq”.

Kommune Kujalleq:

Nalunaarummut missingusiamut tunngatillugu ingerlatsinnermut inatsisini maleruagassanut tunngaviusunut pillugit pingaarnertut oqaaseqaatit:

1. Oqartussaasut aqqissugaaneri:

Naalakkersuisoqarfik, Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik taavalu ulloq unnuarlu paaqqinniffiit ataasiakkaat suliassaar pillugit nalunaarummut missingusiaq suliaqarpoq. Oqartussat imminnut aquttut kikkullu taamaattuunnginersut ersarissumik isummerfigineqarnissaat maqaasineqarpoq. Tamanna pingaartumik Naalakkersuisut ulloq unnuarlu paaqqinniffiutaasa aamma Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup akornanni aamma kommunalbestyrelsit kommunillu ulloq unnuarlu paaqqinniffiutaasa akornanni pingaaruteqarpoq. Tamannalu paaqqinniffimmi aqutsisumut piginnaatitsissutinut aamma atuuppoq.

Ajornartorsiutaasinnaasut ataani allaqqasut, ingerlatsinnermut inatsisini maleruagassat tunngaviusut naapertorlugit, kina oqartussaassuseqartuunersoq oqartussaassuseqanngitsuunersorlu erseqqissarneqarnissaa annertuumik pingaaruteqarpoq.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit namminersortutut oqartussaasuunngitsut kommuninit pigineqartut, kisiannili kommunimi ingerlatsivimmi immikkoortortaasut, aalajangiutissallugu iluaqutaasumik eqqarsaatersuutigineqarsinnaasoq kommune aalajangersimasumik isumaqarpoq, tamannami ilaatigut isumaginninnermi suliassaqarfimmi oqartussaaffiit aqqissugaaneranut aammalu ilaatigut kommunip nalinginnaasumik ingerlatsinneranut tunngaviusumut naapertuutilissammat, tassanilu kommune kommunalbestyrelsimit aqunneqarpoq. Aqqissugaaneq imatut isikkulik, ulloq unnuarlu paaqqinniffik kommunimit pigineqartoq namminersortutut oqartussaassusilittut isigineqarpat, kommunip ulloq unnuarlu paaqqinniffeqarnermi suliassaqarfimmik sunniuteqarluartumik inatsisitigullu pingaarnertut aqutsinera ajornarnerulersissinnaavaa.

Ilanngunneqanngilaq. Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit ulloq unnuarlu paaqqinniffii suliffeqarfittut namminersortuusutut taaneqarsinnaanngillat, tassami Isumaginninnermik Aqutsisoqarfimmi kommuninilu aaqqissuussinernut ilaasuummata. Inatsisinillu toqqaannartumik tunngaveqarluni ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffiit aamma namminersortutut oqartussaassuseqanngillat. Tamanna aamma paaqqinniffiit pisortaasa piginnaanerannut annertuumik atuuppoq, tassami taakku taamaallaat ulloq unnuarlu paaqqinniffinni ulluinnarni ingerlatsinermut aamma sulisunik atorfinitsitsisarnermut soraarsitsisarnernullu tunngasut suliassaqarfigimmatigit.

2. Tulleriiarinikkut pissutsit/ingerlatsivimmut allamut naammagittaalliorsinnaaneq aamma nakkutilliineq:

Ingerlatsinermi inatsisitigoortumik tunngaviusut nalinginnaasut malillugit, pingaarnertut oqartussaasumit aalajangiunneqarnikuusut pillugit pingaarnertut oqartussaasumut allamut naammagittaalliortoqarsinnaavoq.

Tamanna ilutigalugu pingaarnertut oqartussaasoq alliunerusumik oqartussaasumut nakkutilliisaaq. Kommunit isumaginninnermut ingerlatsiviannut tunngatillugu, tamanna pingaarnertut nakkutilliineq isumaginninnermi aqutsiniissamut peqqussummi § 1-mi aalajangersagaavoq.

Inatsisitigoortumik tunngaviusut taaneqartut, ingerlatsinerup nakkutilliivigineqarnerani qitiusumik siunertaqarlutik inassisimapput, innuttaasunillu ingerlatsiviup kiffartuussinerani inatsisitigut pitsaassutsimut aamma innuttaasut inatsisitigut illersugaanerisa pitsaasuunissaannut qulakkeerinneqataallutik.

Nakkutilliineq tamanna piviusunngussappat, oqartussaasup alliunerusup oqartussaasumit pingaarnerusumit avissaaqqanissaa pingaarutilimmik naatsorsuutigineqartariaqarpoq. Kommuninullu tunngatillugu tamanna qularnaarneqarsimavoq, nalinginnaasumik nakkutilliinerup Namminersorlutik Oqartussanut inissinneqarneratigit, sulianilu aalajangersimasuni naammagittaalliuteqarsinnaaneq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut isumagisassanngortitaasimalluni.

Tunngavissaatitaasut pillugit nalunaarummut missingiusiamut atassuteqarnerisut, ulloq unnuarlu paaqqinniffiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut pillugit eqqarsarnartunik pilersitsivoq.

Taamaalilluni eqqarsarnarpoq ulloq unnuarlu paaqqinniffiit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup nammineq ingerlatani aammalu naalackersuisoqarfiup nakkutilliinernut ingerlatsiviata nalunaarummi missigiusiami allaaserineqartoq akuerissappatigit, naatsorsuutigineqartariaqartoq Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik naalackersuisoqarfimmi immikkoortorta qarfiinnaanani kisiannili aamma aqutsisoqarfiusoq, namminerisamik aqutsisulik.

Matumuuna taamaattumik, Isumaginninnermut tunngasunik nakkutilliineq pillugu nalunaarut nr. 6, 16. februar 2006-imeersoq, § 6 ataqqineraat isumaliutigineqartariaqarpoq.

Ilanngunneqanngilaq. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik namminerisamik oqartussaaffiuvoq, taassumalu Namminersorlutik Oqartussat ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffii pilersitaralugillu ingerlatarai. Taamaattorli ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffinnik nakkutilliineq Nakkutilliinermut ingerlatsivimmit

isumagineqartarpoq. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffinnik akuersinnermut aalajangigai naalakkersuisoqarfimmut isumaginninnermik akisussaasumut § 61 malillugu ingerlateqqineqarsinnaangillat, taamatuttaarlu aalajangikkanik Isumaginninnermut Naammagittaalliuteqartarfimmut ingerlatitsinissaq inatsisitigut tunngavissaqarani, aalajangikkammi isumaginninnikkut naliliinerit qinnuteqartoq peqatigalugu oqaloqateqarnikkut ingerlanneqartarmata.

3. Suliami attuumavallaarsinnaaneq:

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pisariaqartumik inatsisitigoortumik aaqqissuussinikkoortumillu oqartussaasunit, imminerminnik nakkutilliisartunit avissaartinneqanngippata, oqartussaasut suliamut akuusinnaanerat pillugu maleruagassat malillugit nakkutilliinnermik suliniutit aalajangersimasut atuuttussaannngitsunnngussanersut pillugit apeqqutit aamma pinngortussaapput.

Ilanngunneqanngilaq. Ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffiit tamarmik kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinniffiit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit nammineq pilersitat ingerlatallu Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit akuerineqarnissaat pillugu aaqqissuussineq Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi § 34, imm. 1-imik tunngaveqarpoq

4. Aalajangiineq pillugu oqariartaaseq.

Ingerlatsinnermut inatsimmi illuatungerisanut namminersortunut imaluunniit oqartussaasunut allanut, illuatungerisamut namminersortumut naligiisitassaagaluartumut atatillugu oqaaseq "aalajangiivoq" nalinginnaasumik atorqeartarpoq. Inatsimmit maleruagassiorneqarsimasutut, aqutsinissamut pisinnaatitsissummiit inatsisitigut suliniut aalajangersimasoq aallaaveqarsimappat aamma suliniutaasoq tiguisussamut sammititaasimappat, nammineerluni suliniutaanani kisiannili inatsisitigut maleruagassanit tunngaveqarluni, aallaavittut isigalugu ingerlatsinnermut inatsisit uuttuutiginerat malillugu aalajangiinertut tamanna oqaatigissallugu isumaqanngilaq.

Inatsisitigut suliaq aalajangiineruppat aalajangiinerunngippalluunniit, tamanna ingerlatsivimmut allamut naammagittaalliornikkut/naammagittaalliuteqarnikkut aamma ombudsmandeqarfiup nakkutilliineratigut, inatsisitigut nakkutilliinnermut sunniuteqartussaavoq.

Oqaaseqaatissaqartoqanngilaq.

5. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit imminnut ingerlatittut aningaasaqarneq pillugu isertuussisinnaanermik piumasqaataat:

Kommune Kujalleq ajornartorsiummik naammattuunikuuvoq, tassani ulloq unnuarlu paaqqinniffik imminut pigisuusoq ulloq unnuarlu akigititaminik kommunimut ilisimatitsinissamik kissaateqarsimannngimmat taamaalillunilu unammilleqatigiinnermi mianerineqarnissaq suaarutigisimallugu.

Maleruagassat atuuttut imaluunniit siunnersuut una malillugu, ulloq unnuarlu paaqqinniffik imminut pigisuusoq akigititani naatsorsuisarninilu pillugit kommunimut ilisimatitsinissaminut itigartitsinnaannngitsoq, kommune isumaqarluinnarpoq.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffittut akuerineqarnissamut atatillugu paaqqinniffiup nittartagaani akigitat tamanut saqqummiunneqarnissaannik piumasaqaateqartarnissaq isumaliutigineqartariaqartoq kommune isumaqarportaaq.

Matumuuna paaqqinniffiup suliaanit allanit ulloq unnuarlu paaqqinniffiup ingerlanneqarnera immikkoortillugu inissisimatinneqassappat sunniuteqassasoq, aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffiup ingerlanneqarnera paaqqinniffiit akornanni unammilleqatigiinnermit aqunneqassanngitsoq, kisiannili nalilersueriaatsitut atukkamit aallaaveqassasoq kommune isumaqarpoq, matumani innersuussineq inatsisit aamma isumaginninnikkut piginnaasaqassuseqarnissamik piumasaqaatit malillugit pisassallutik matumanilu akigitat mianerineqarnerat nalinginnaasumik inerteqquataasartut.

Ilanngunneqarpoq. Ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffiit ulloq unnuarlu akigitatik tamanut saqqummiuttassavaat, takuuk § 49, imm. 5 nutaaq.

Allanneqartut aaqqissuunneqarnerat pillugu oqaaseqaat:

Aalajangersakkani arlalinni arabiamiut kisitsisaat "I" atorneqarpoq. Kisitsineq pineqanngikkaangat oqaaseq "ataaseq" atorneqartariaqaraluarpoq.

Ilanngunneqanngilaq. Nalunaarutip ilusiligaanerani inatsisitigut ilitseruutit malinneqarput.

Nalunaarummut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit:

§ 2:

Aalajangersagaq tulliuttut oqaasertalerneqarsinnaagalarpoq:

"Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi inissaq ilaatigut matoqqasoq ima paasineqassaaq, inimi tassani isumaginninnermi suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6 naapertorlugu piffissap ilaani pissaanermik atuineq pisinnaavoq."

Ilanngunneqanngilaq. Aalajangersakkami oqaasertaliussat aalajangiusimaneqarnissaat kissaatigineqarpoq, taannami sukumiinerummat, aalajangersakkallu atuuttup oqaasertai taakuummata.

§ 3, imm. 2: Paaqqinniffik isumannaallisagaq pineqarsimappat, paaqqinniffimmi immikkoortortat isumannaallisakkat nassuiaasersorneqarnissaat pisariaqarsorinangikkalarpoq.

Ilanngunneqanngilaq. Aalajangersakkami oqaasertaliussat aalajangiusimaneqarnissaat kissaatigineqarpoq, annertuneruutitigummi aalajangersakkap atuuttup oqaasertai taakuummata. Aammattaaq ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffik isumannaallisagaq immikkoortunut isumannaallisakkanut allanut sanilliullugu piumasaqaatinik allanik naammassinnittussassunut ilaanngilaq.

§ 3, imm. 3:

Silami aneerfissiat pineqarsimappata silami silaannarissartarnissaq pillugu aalajangersagaq immaqaa isumaliutigeqqinneqarsinnaavoq.

Ilanngunneqanngilaq. Aalajangersakkami oqaasertaliussat aalajangiusimaneqarnissaat kissaatigineqarpoq, taannami sukumiinerummat, aalajangersakkallu atuuttup oqaasertai taakuummata.

§ 4, imm. 2:

Akigititanik il.il. tamanut saqqummiussisarnissaq pillugu aalajangersagaq, tak. siuliini immikkoortoq 5-imiittoq, § 4, imm. 2-mut ilanngunneqarsinnaassanersoq isumaliutigineqarsinnaavoq.

Ilanngunneqarpoq. Ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffiit ulloq unnuarlu akigititat tamanut saqqumiuttassavaat, takuuk § 49, imm. 5 nutaaq.

§ 5.

Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaat pillugu inatsisissamut nutaamut siunnersuummi eqqaaneqartumi, inissiinissamut innersuussisarnerup taamaaqataa pineqarnerseq matumani paaserusunnarpoq.

Oqariartaaseq "Inissiinissamut innersuussisarneq" ersarlukujuppoq, tassami sulianik suliarinnittarnermi atortulersuutit iluarsartuunneqarnerannut tunngasuunersoq imaluunniit oqartussaasut immikkut ittumik aaqqissugaasimasut pilersinneqarsimanerannut tunnganersoq ersarlummat. Taaneqartoq kingulleq pineqarsimappat, inissiinissamut innersuussisarnermut oqartussaasoq kina akisussaasuunersoq nassuiarneqartariaqarpoq.

Ilanngunneqanngilaq. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik inissiinissamik innersuussisarfiuvoq qitiusoq, taannalu Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmi aaqqissuussaannermit ilaasuvoq. Taamaalilluni inissiinissamik innersuussisarfik namminersortitaalluni oqartussaasuunngilaq. Nalunaarutissatut siunnersuut una malillugu ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffinnut aamma Inuit innarluutillit taperserneqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisissaattut nutaatut siunnersuut malillugu ulloq unnuarlu neqeroorutinit atallugu inissanik innersuussisarnissaq naatsorsuutigineqarpoq Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup isumagissagaa.

Nalunaarummi atuuttumi imm. 4 peerneqarpoq tamannalu kommunimiit taperserneqarsinnaanngilaq, tassa tamanna kommunip nammineerluni ulloq unnuarlu paaqqinniffiutiminut meeraatigisani inissiinissamut innersuussisinnajunnaarneranik kinguneqassappat.

Ilanngunneqanngilaq. Meeqqat pitsaanerpaamik inissinneqarsinnaanerat isumannaarniarlugu tunngaviatigut inissanik innersuussisarnerit tamavimmik inissanik innersuussisarfik qitiusoq aqqutigalugu pisassapput. Taamaattorli oqilisaassinnermut aamma qulaajaanermulluunniit atallugu kommunit ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut pigisaminnut inissamik innersuussisinnapput.

§ 6.

Siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq oqaatsinik "perorsaanerup tungaatigut anguniakkat"-nik ilaneqassasoq, tamannalu ersarissarneqassasoq kommunip ujartorjaa.

Ilanngunneqanngilaq. Oqaatsit perorsaanerup tungaatigut anguniakkat ilanngunneqarnerisigut anguniarneqarpoq, ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi siunertat saniatigut illup iluani malittarisassaqaartitsinerit isiginiarneqassasut. Illup iluani malittarisassatigut ilaatigut najugaqartut assersuutigalugu nerisassiornermi aamma eqqiluisaarnermik suliaqarnermi malittarisassaqaartinneqarsinnaapput.

§§ 10 aamma 11:

Isumaliutigineqarsinnaalluarpoq oqariartaaseq "Naalakkersuisut pigisaat" pissusissamisoortuunersoq. Matumuuna kommunip eqqarsaatigai pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu piginnittumut naalakkersuisoqarfimmut aalajangersimasumut attuumassuteqartinneqartut, taassumalu qullersarisaa tassaavoq naalakkersuisoq nalinginnaasumik naalakkersuisup akisussaaffianut ilaasuusoq. "Namminersorlutik Oqartussat pigisaat" paatsuisinnaanernik ikinnerusunik pilersitsisinnaavoq, tassa piginnittuuneq Namminersorlutik Oqartussani oqartussaaffeqarfimmut aalajangersimasumut tamatigut innersuunneqartussaammat.

Ilanngunneqanngilaq. Naalakkersuisut toqqarneqarput, Meeqqat tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi, 26. juni 2017-imeersumi imm. 2-mi oqartussaasut taakku aamma taaneqarnikummata.

§ 17:

Akuersissummik tunniussinnermut atatillugu ilassutitut aalajangersakkat aalajangersaaffiginissaannut pisinnaatitaanerup eqqorluartunik maleruagassiorneqarnissaa amigaatigineqarpoq, matumani piunasaqaatit aalajangersaaffigisarnerat aamma piunasaqaatitalimmik akuersissutit assigiinngitsumik oqariartaasiunersut ilanngullugit isumaliutersuutigineqartariaqarpoq.

Ilanngunneqarpoq. § 17, imm. 3 peerneqarpoq.

Imm. 5 ersarippallaanngilaq, takukkit aamma oqaaseqaatit § 5, imm. 4-mut tunngasut.

Ilanngunneqanngilaq. Meeqqat pitsaanerpaamik inissineqarsinnaanerat isumannaarniarlugu tunngaviatigut inissanik innersuussisarnerit tamavimmik inissanik innersuussisarfik qitiusoq aqutigalugu pisassapput. Taamaattorli oqilisaassinnermut aamma qulaajaanermut atatillugu kommunit nammineerlutik ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut pigisaminnut inissamik innersuussisinnaapput.

§ 18:

Namminersorlutik Oqartussat ulloq unnuarlu paaqqinniffiutaannut pitsaassutsimut piunasaqaatit assingi piunasarineqannginnerat kommunimit tupigusuutigineqarpoq.

Ilanngunneqanngilaq. § 11, imm. 3 malillugu ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffinnik Naalakkersuisunit pigineqartunik akuersinnermut atatillugu, kommunimi ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffinnut piunasaqaatit atuuttut assingisa naammassineqarnissaat Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit qulakkeerneqassaaq.

Imm. 2, nr. 7-imut, paaqqinniffiit nutaat aallaavittut isigalugu naatsorsuutininik saqqummiussisinnaannginnerat oqaatigineqassaaq.

Ilanngunneqanngilaq. Pissusissamisoortutut oqaatigineqassaaq, naatsorsuutit saqqummiutinngikkaluarlugit ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffik nutaaq akuerineqarsinnaassasoq.

§ 19

Imm. 1 §§ 17 aamma 18-imi atatinneqarnissaa pisariaqannginnersoq isumaliutigineqartariaqarpoq.

Ilanngunneqanngilaq. Ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffimmik akuersinermut atatillugu perorsaanikkut periaaseq siunertarlu immikkut akuerineqassasut aalajangersakkakut qulakkeerneqarpoq.

Imm. 2-mi oqariartaaseq "nunatsinni ulloq unnuarlu paaqqinniffiit" ilanngunneqarpoq, taassuma oqariartaatsip imarisaa kommunimit ilisimaneqanngilaq.

Ilanngunneqanngilaq. § 19, imm. 2-mi aamma § 34, imm. 2-mi oqaatigineqartut "nunatsinni ulloq unnuarlu paaqqinniffiit" tassaapput ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffiit Kalaallit Nuaanni angerlarsimaffeqartut.

§ 20:

Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik piumasaqaateqartussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 3, imm. 1, nr. 1 naapertorlugu, kommunip ulloq unnuarlu paaqqinniffiutai pineqartillugit pisussaaffik taanna kommunip pisussaaffigaa.

Pisussaaffimmik taassuminnga kina isumaginnissanersoq § 20, imm. 2-mut siunnersuutigineqartoq malillugu nalornissutaalersinnaavoq.

Ilanngunneqarpoq. § 20, imm. 2 allanngortinneqarpoq, taamaalilluni ulloq unnuarlu paaqqinniffiup akuerineqarnissamik qinnuteqartup sulisuusut pillugit paasisutissat, tassunga ilanngullugit ilinniagaannut tunngasut kiisalu pineqaatissinneqarsimannginnermik meeqqanillu pinerliisimannginnermut uppersaatait naliliinissamut atorfissaqartinneqartut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut tunniunneqartussanngortitaapput.

§ 24.

Oqartussaasut aqqissugaanerit pillugu siuliini oqaaseqaatigineqartut innersuunneqassapput. Kommunip ulloq unnuarlu paaqqinniffiutaa namminersortutut oqartussaanngippat, kommunip ingerlatsivia peqatigalugu oqaloqatigiinneq ingerlanneqartariaqarpoq.

Ilanngunneqanngilaq. Siuliani taaneqartoq naapertorlugu kommunip ulloq unnuarlu paaqqinniffiutaa oqartussaasuungilaq namminersortoq. Taamaattumik oqaloqatigiinneq kommunimi ingerlatsivik imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinniffik peqatigalugu ingerlanneqassanersoq kommunip aalajangersinnaavaa.

§ 27:

Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup imaluunniit naalackersuisoqarfiup akuersissutip atorunnaarnera piffissap qanoq ilinerani isumaqarfigilersarneraa pillugu kommunimut pineqartumut nalunaarutigineqartassasoq qularnaartariaqarpoq.

Ilanngunneqanngilaq. Ukiuni marlunni ataavartumik ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffik siunertamut akuerineqartumut atorneqarsimangippat pineqartumi pissutigineqartoq tunngavigalugu pissusissamisoorpoq ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffiup akuerineqarnera ilimasaareqqinngikkaluarluni atorunnaarsinneqassasoq.

§§ 28-30:

Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. 14 af 6. juni 2016-imut (Isumaginninnermi malittarisassanik kommunit aqutsinerannik atorunnaarsitsineq) tunngatillugu maleruagassat taakku qanoq aqutsivigineqassanersut ersarinngilaq.

Ilanngunneqanngilaq. §§-ini 28-30 pineqarpoq ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffiup kommunalbestyrelsimit ataatsimit arlalinnilluunniit ingerlatsinerata imaluunniit ingerlatsinerisa atuukkunaarsinnera, taamaattorli Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 6. juni 2016-meersoq naapertorlugu kommunip isumaginninnermik tunngasuni immikkoortuata ataatsip imaluunniit immikkoortuisa arlallit ingerlatsinerannut, tassungalu atatillugu sulianik tigussaasunik suliaqarnerani imaluunniit suliaqarnerini atuukkunnaarsitsineq pissaaq.

§ 33:

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit tamakkerlutik, Namminersorlutik Oqartussanit, kommuninit pigineqarlutillu ingerlanneqarnerat imaluunniit imminut ingerlattuunerat apeqqutaatinnagu, pitsaassutsimut piumasaqaatinik assigiinnik piumasaqaateqarfigisinnaanerat isumaliutigineqartariaqartoq kommune isumaqarpoq, taamaattoqassappallu piumasaqaatit taakku nalunaarummi aalajangersakkami ataatsimi ataatsimoortinneqarsinnaapput.

Ilanngunneqanngilaq. Nalunaarummi imaritinneqarput ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffinnik Naalackersuisunit aamma kommunimit ataatsimit imaluunniit kommuninit arlalinnit imaluunniit imminut ingerlattunit pigineqartut aamma ingerlanneqartut pillugit aalajangersakkat. Taamaattorli § 11, imm. 3, § 18 aamma § 33 naapertorlugit pitsaassuseq pillugu aalajangiinnermut tungaviit ulloq unnuarlu paaqqinniffinnit tamanut assigiipput.

§ 41:

Naatsorsuutit saqqummiunneqarnissaannik ilassutitut piumasaqaat, paaqqinniffimmut pineqartumut aningaasaqarniarnikkut artukkiisinnaavoq. Taamaattumik piumasaqaatit taama ittut siusissukkut ilimasaarutigineqartarnissaat isumaliutigineqartariaqarpoq.

Ilanngunneqanngilaq. Pineqartup pissusaa tungavigalugu naatsorsuutinik saqqummiussinissamut piumasaqaatinut ilassutit naammaginartumik piffissaliilluni tunniunneqartarnissaat pissusissamisoorpoq.

§ 49:

§ 27-mut oqaaseqaatit takukkit.

Ilanngunneqanngilaq. Ukiuni marlunni ataavartumik ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffik siunertamut akuerineqartumut atorneqarsimangippat pineqartumi pissutigineqartoq tunngavigalugu pissusissamisoorpoq ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffiup akuerineqarnera ilimasaareqqinngikkaluarluni atorunnaarsinneqassasoq.

§ 50:

Meeraq kommunip nammineq ulloq unnuarlu paaqqinniffiutaaniissinnaasoq kommunimit neqeroorutigineqartillugu, akiliuteqarnissaq pillugu apeqqutinik pilersitsisoqartannginnissaa tunngavissaatitaassasoq kommune isumaqarpoq; tassami matumani kommunimi namminerimi aningaasaliissutit pineqarmata.

§ 49, imm. 3 naapertorlugu kommunip namminerisaminik pigisaani meeqqap paaqqinniffimmitinnissaa kommunimit neqeroorutigineqarpat, tamanna taamaallaat kommunip iluani aningaasaliissuteqarnertut isigineqassaaq.

§ 52:

Kommunip nammineerluni akigitinneqartussanik aalajangiisinaanissaa tunngavissaatitaasumut, tassalu akigititat isumaqatiginninniarnikkut aalajangersarneqartarnissaannut naapertuulluannilaq.

Ilanngunneqanngilaq. Aalajangersakkami piumasaqaatit taamaallaat naammassineqarsimassappata kommunip akiliutigisartakkat aappartissinnaavai.

§ 59.

Inuusuttup malitseqartitsilluni suliniuteqarfigineqartup pissarisai, aningaasat sinneruttut tunniunneqannginnissaannut Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 26. juni 2017-imeersumi § 57, imm. 2 tunngavissiiersoq kommunimit nalorninartutut isigineqarpoq.

Ilanngunneqanngilaq. Aalajangersagaq Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni § 57, imm. 6-mik tunngaveqarpoq.

Tusarniaanermi 12/5-15/6-2017-imit nalunaarummut siunnersuut	Nalunaarut nr. 19, 24. novembari 2017-imeersoq	Nalunaarut nr. 1, 25. januaari 2019-imeersoq
<p>§ 40. Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik suliffeqarfittut imminut pigisutut ingerlanneqartumik aku-erinninnissami piumasagaataavoq, pisortaasut sulisuusullu akissarsiatigut atorfinitsitaanermilu atugarisaasa pisortani taamatut atorfillit atugarisaat assigissagaat. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup up- pernarsaatissat akuersissummik qinnuteqaatip nalilersorneqarnissaani ator- neqartussat Naalakkersuisunut saqqummiutissavai. Akissarsiat atorfinitsitaanermilu atugarisat pillugit isumaqatigiissutit nutaamik atorfinitsitsisoqartillugu isumaqatigiissutaareersunillu unni- it allannqortitsisoqartillugu Naalakkersuisunut nas-siunneqartassapput.</p>	<p>§ 31. Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik suliffeqarfittut imminut pigisutut ingerlanneqartumik aku- erinninnissami piumasagaataavoq, aqutsisut sulisuusullu akissarsiatigut atorfinitsitaanermilu atugarisaasa pisortani taamatut atorfillit atugarisaat assigissagaat. <i>Imm. 2.</i> Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup up- pernarsaatissat akuersissummik qinnuteqaatip nalilersorneqarnissaani ator- neqartussat Naalakkersuisunut saqqummiutissavai.</p>	<p>§ 36. Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik suliffeqarfittut imminut pigisutut ingerlanneqartumik aku- ersissagaanni, aqutsisut sulisuusullu akissarsiatigut atorfinitsitaanermilu atugarisaasa pisortani taamatut atorfillit atugarisaat assigissagaat pi- umasagaataavoq. <i>Imm. 2.</i> Uppernarsaatissat akuersissummik qinnuteqaatip nalilersorneqarnissaanut ator- neqartussat, ulloq unnuarlu paaqqinniffiup Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmu- saqqummiutissavai.</p>
<p>§ 34. Naalakkersuisut ulloq unnuarlu paaqqinniffiup missingersuutai aku- erissavaat, sumiiffimmi ingerlataanut naapertuuttuuppata aammalu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup, akig- titat sumiiffiullu najugaqartinniagaanut sanilliullugu pitsaassusissaanik periarfissiippata. Missingersuutini killiliussat ataatsimut isigalugit aku- erineqassapput. <i>Imm. 2.</i> Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik ingerlatsinikkut sinneqartoorutaajunnartut qanoq ator- neqarnissaat Naalakkersuisut aku-erissavaat, qulakkiissallugulu aningaasat immikkoortinneqartut, immikkut ittumik</p>	<p>§ 37. Naalakkersuisut meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffiup, ulloq unnuarlu paaqqinniffittut imminut pigisutut ingerlanneqartup, missingersuutai aku- erissavaat, sumiiffimmi ingerlataanut naapertuuttuuppata aammalu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup, akig- titat sumiiffiullu najugaqartinniagaanut sanilliullugu pitsaassusissaanik periarfissiippata. Missingersuutini killiliussat ataatsimut isigalugit aku- erineqassapput. <i>Imm. 2.</i> Illuutini</p>	<p>§ 39. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup imminut pigisup missingersuutaa ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi pitsaassutsip pisariaqartinneqartup qulakkeerneqarnissaanut naapertuutissaaq, aamma aki pitsaassuserlu naam- maginartumik ataqatigiissapput kiisalu maleruagassat allat malinneqarlutik. <i>Imm. 2.</i> Illuutini aalaakkaasunik attartornermut akiliutinut aningaasartuutit, illut pisiar- ineqarnerinut aningaasartuutitut naleqqiullugu, illuutini attartornermi aningaasartuutitit naleqquttunit annerussanngillat.</p>

<p>aningsartuutissat allallu immikkut ittumik aningsartuutissat ulloq unnuarlu paaqqinniffiup siunertaannut atornerqarnissaat.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Illuutiniq aalaakkaasunik attartornermut akiliutinut aningsartuutit, illuutiniq taamaaqataannik attartornermi aningsartuutit nalinginnaasunit annerussanngillat.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Siulersuisuni ilaasortat akissarsiaat suliap suunera suliasallu annertussusiat malillugu nalinginnaasutut isigineqartunit amerlanerussanngillat.</p> <p><i>Imm. 5.</i> Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup nalinga missingersuutit akuerineqarneranni ilanngunneqarsinnaanngilaq.</p>	<p>aalaakkaasunik attartornermut akiliutinut aningsartuutit, illuutiniq taamaaqataannik attartornermi aningsartuutit nalinginnaasunit annerussanngillat.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Siulersuisuni ilaasortat akissarsiaat suliap suunera suliasallu annertussusiat malillugu nalinginnaasutut isigineqartunit amerlanerussanngillat.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup goodwilla missingersuutit akuerineqarneranni ilanngunneqarsinnaanngilaq.</p> <p><i>Imm. 5.</i> Paaqqinniffik imminut pigisoq, meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik ingerlatsinerup saniatigut allanik ingerlataqarpat, ulloq unnuarlu paaqqinniffiup ingerlanneqarneranut saniatigullu ingerlatanut immikkoortitanik missingersuusiortoqassaaq.</p>	<p><i>Imm. 3.</i> Siulersuisuni ilaasortat akissarsiaat suliap suunera suliasallu annertussusiat malillugu nalinginnaasutut isigineqartunit amerlanerussanngillat.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup tutsuiginassusaa missingersuutit akuerineqarneranni ilanngunneqarsinnaanngilaq.</p> <p><i>Imm. 5.</i> Paaqqinniffik imminut pigisoq, meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik ingerlatsinerup saniatigut allanik ingerlataqarpat, ulloq unnuarlu paaqqinniffiup ingerlanneqarneranut saniatigullu ingerlatanut immikkoortitanik missingersuusiortoqassaaq.</p>
<p>§ 35. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit suliffeqarfittut imminut pigisutut ingerlanneqartut ukiumoortumik naatsorsuusiortarneq pillugu inatsimmi immikkoortoq 2-mi maleruagassat naapertorlugit ukiumoortumik naatsorsuusiussapput. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup oqimaatigiissaarinermi kisitsisaataasa katinnerisa, ilanngaatisat ilanngaatigereerlugit kaaviiartitaasa sulisuisalu agguaatigiissillugit</p>	<p>§ 38. Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffiit imminut pigisut, imminut pigisutut ingerlanneqartut, ukiumoortumik naatsorsuusiortarneq pillugu inatsimmi immikkoortoq 2-mi maleruagassat naapertorlugit ukiumoortumik naatsorsuusiussapput. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup oqimaatigiissaarinermi kisitsisaataasa katinnerisa, ilanngaatisat ilanngaatigereerlugit</p>	<p>§ 40. Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffik imminut pigisoq, ukiumoortumik naatsorsuusiortarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni atortuulersinneqarnissaanik peqqussummi immikkoortut aappaanni malittarisassat naapertorlugit, inatsimmi allami allatut aalajangersaasoqarsimanngippa t ukiumoortumik naatsorsuusiussaaq. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup oqimaatigiissitsinerata</p>

<p>amerlassusiisa ukiumoortumik naatsorsuusiortarneq pillugu inatsimmi § 4-mi killiliunneqarsimasut sinnerpatigik, ukiumoortumik naatsorsuutit ukiumoortumik naatsorsuusiortarneq pillugu inatsimmi immikkoortoq 3 naapertorlugu suliarineqassapput.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Naalakkersuisut ulloq unnuarlu paaqqinniffiit ataasiakkaat naatsorsuusiornissaat pillugu piumasaqaatinik allanik piumasaqaateqarsinnaapput, ulloq unnuarlu paaqqinniffiup aningaasaqarnerata paasiuminarluinnartuunissaa pisuni immikkut ittuni pisariaqartutut nalilerneqarpat.</p>	<p>kaaviiartitaasa sulisuisalu agguaqatigiissillugit amerlassusiisa ukiumoortumik naatsorsuusiortarneq pillugu inatsimmi § 4-mi killiliunneqarsimasut sinnerpatigik, ukiumoortumik naatsorsuutit ukiumoortumik naatsorsuusiortarneq pillugu inatsimmi immikkoortoq 3 naapertorlugu suliarineqassapput.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Naalakkersuisut ulloq unnuarlu paaqqinniffiit ataasiakkaat naatsorsuusiornissaat pillugu piumasaqaatinik allanik piumasaqaateqarsinnaapput, ulloq unnuarlu paaqqinniffiup aningaasaqarnerata paasiuminarluinnartuunissaa pisuni immikkut ittuni pisariaqartutut nalilerneqarpat, ilanngullugu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup ingerlanneqarneranut immaqalu aamma saniatigut ingerlatanut immikkoortillugit naatsorsuinissamik piumasaqaateqarneq.</p>	<p>inernerata, ilanngaaseereerluni kaaviiartitaata imaluunniit sulisorisaasa amerlassusiisa killiliussat ukiumoortumik naatsorsuusiortarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni atortuulersinneqarnissaanik peqqussummi § 4-mi aalajangersarneqarsimasut sinnerpagit, taava ukiumoortumik naatsorsuusiortarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni atortuulersinneqarnissaanik peqqussummi immikkoortut pingajuat malillugu ukiumoortumik naatsorsuusiussaaq.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Imm. 1 malillugu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup imminut pigisup naatsorsuutini inissiisimasunut, tassa kommunalbestyrelsinut Isumaginninnermullu Aqutsisoqarfimmut, ilisimatitsissititut nassitissavaa. Naatsorsuutit kommunalbestyrelsinit inissiisimasunit Isumaginninnermullu Aqutsisoqarfimmit kingusinnerpaamik ullormi 1. junimi tiguneqareersimassapput.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup aningaasaqarnerata paasiuminarluinnartuunissaa pisuni immikkut ittuni pisariaqartutut nalilerneqarpat, inissiisimasut kommunalbestyrelsit aamma Isumaginninnermullu Aqutsisoqarfik ulloq unnuarlu paaqqinniffiit ataasiakkaat naatsorsuusiornissaanut allanik aamma piumasaqaateqarsinnaapput,</p>
---	---	---

		matumani ulloq unnuarlu paaqqinniffiup ingerlanneqarneranut immaqalu aamma saniatigut ingerlatanut immikkut naatsorsuinissamik piumasaaqateqarneq ilanngullugit.
<p>§ 36. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit suliffeqarfittut imminut pigisutut ingerlanneqartut naatsorsuutaat kukkunerisiuisumit akuerisaasumit kukkunerisiorneqassapput.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Naatsorsuutit eqqortuunersut, aningaasanik atuineq naatsorsiornermi pineqartoq aningaasaliissutitut nalunaarutigineqarsimasunut, inatsisinut malittarisassanullu allanut aammalu isumaqatigiissutaasimasunut periaaserineqartunullu naapertuunnersoq, kiisalu naammattusaarnissaq, naammassisaqarnissaq pitsaasumillu sulinissaq aningaasanik aqutsinermi aammalu neqeroorutinek ingerlatsinermi naatsorsuutini pineqartuni anguniarneqarsimanersut kukkunerisiuinermi misissorneqassapput.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup kukkunerisiuisuata Naalakkersuisunit qinnuigineqaruni pissutsit kukkunerisiuinermi misissorneqarsimasut suuneri, aammalu akuersissummut atatillugu piumasaaqatit eqquutsinneqarsimanerannik Naalakkersuisut naliliinissaanni pingaartuteqartut Naalakkersuisunut nalunaarutigissavai. Kukkunerisiuisoq pissutsinik, akuersissummi piumasaaqatit</p>	<p>§ 39. Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffiit imminut pigisut naatsorsuutaat kukkunerisiuisumit akuerisaasumit kukkunerisiorneqassapput.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Naatsorsuutit eqqortuunersut, aningaasanik atuineq naatsorsiornermi pineqartoq aningaasaliissutitut nalunaarutigineqarsimasunut, inatsisinut malittarisassanullu allanut aammalu isumaqatigiissutaasimasunut periaaserineqartunullu naapertuunnersoq, kiisalu naammattusaarnissaq, naammassisaqarnissaq pitsaasumillu sulinissaq aningaasanik aqutsinermi aammalu neqeroorutinek ingerlatsinermi naatsorsuutini pineqartuni anguniarneqarsimanersut kukkunerisiuinermi misissorneqassapput.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup kukkunerisiuisuata Naalakkersuisunit qinnuigineqaruni pissutsit kukkunerisiuinermi misissorneqarsimasut suuneri, aammalu akuersissummut atatillugu piumasaaqatit eqquutsinneqarsimanerannik Naalakkersuisut</p>	<p>§ 41. Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffiit imminut pigisut naatsorsuutaat kukkunerisiuisumit akuerisaasumit kukkunerisiorneqassapput.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Naatsorsuutit eqqortuunersut, aalajangiinerit naatsorsuutit saqqummiunneqarnerinut ilaasussat ilaanersut, inatsisinut malittarisassanullu allanut aammalu isumaqatigiissutaasimasut suleriaatsinullu nalinginnaasunut naapertuunnersut, kiisalu aningaasaliissutit ingerlanneqarneranni akiligassat eqqarsaatigineqarsimanersut, kukkunerisiuinermi misilinneqassapput.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup kukkunerisiuisua Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit qinnuigineqaruni pissutsit kukkunerisiuinermi misissorneqarsimasut suuneri pillugit nalunaaruteqassaaq, aammalu akuersissummut atatillugu piumasaaqatit eqquutsinneqarsimanerannik Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut pingaaruteqartut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut nalunaarutigissavai.</p>

<p>eqquutsinneqarsimanerannik kukkunerisiuisumik nalornilersitsisunik kukkuneruiinermini paasisaqaruni Naalakkersuisunut tamatuminnga nalunaaruteqassaaq.</p>	<p>naliliinissaanni pingaaruteqartut Naalakkersuisunut nalunaarutigissavai. Kukkunerisiuisoq pissutsinik, akuersissummi piumasaqaatit eqquutsinneqarsimanerannik kukkunerisiuisumik nalornilersitsisunik kukkuneruiinermini paasisaqaruni Naalakkersuisunut tamatuminnga nalunaaruteqassaaq. <i>Imm. 4.</i> Kukkunerisiuisoq kukkuneruiinerminut atatillugu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup ingerlanneqarneranit sinneqartoorutaasimasinnaasut atorneqarnerannut nassuiaassaaq, aammalu illuartitat aamma immikkut ittumik aningaasaqarnikkut aalajangiinerit ulloq unnuarlu paaqqinniffiup siunertaata iluaniinnerat qulakkiissallugu. Pissutsinik aalajangiineq ulloq unnuarlu paaqqinniffiup siunertaata iluaniinnerat nalornissuteqalernissamut kukkunerisiuisumut pissutissaqalersitsisunik, paasisaqarnermi kukkunerisiuisup Naalakkersuisut ilisimatissavai.</p>	<p>Kukkunerisiuisoq pissutsinik, akuersissummi piumasaqaatit eqquutsinneqarsimanerannik kukkunerisiuisumik nalornilersitsisunik kukkuneruiinermini paasisaqaruni, Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut tamatuminnga nalunaaruteqassaaq. <i>Imm. 4.</i> Kukkunerisiuisoq kukkuneruiinerminut atatillugu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup ingerlanneqarneranit sinneqartoorutaasimasinnaasut atorneqarnerannut nassuiaassaaq, aammalu illuartitat aamma immikkut ittumik aningaasaqarnikkut aalajangiinerit ulloq unnuarlu paaqqinniffiup siunertaata iluaniinnerat qulakkiissallugu. Pissutsit, aalajangiinerup ulloq unnuarlu paaqqinniffiup siunertaanut ilaanageranik kukkunerisiuisumut nalornilersitsisut paasineqarpata, kukkunerisiuisup Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut kalerriutigissavai.</p>
<p>§ 42. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup suliffeqarfittut imminut pigisutut ingerlanneqartup akuersissummi piumasaqaataasut eqquutsikkunnaarpagit, akuersissummik atorunnaarsitsinissaq Naalakkersuisut aalajangersinnaavaat, tak. §</p>	<p>§ 42. § 27 naapertorlugu meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffiup suliffeqarfittut imminut pigisutut ingerlanneqartup akuersissummi piumasaqaataasut eqquutsikkunnaarpagit, akuersissummik</p>	<p>§ 45. § 32 malillugu ulloq unnuarlu paaqqinniffik akuerisaanissamut piumasaqaatinik naammassinnikkunnaarsimappat Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfik akuersissummik atorunnaarsitsinissamik</p>

<p>28.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Naalakkersuisut akuersissut, atorunnaarsitsinissaq sioqqullugu isumaqatigiinniarneq tunngavigalugu nalilersoqqissavaat.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut akuersissutip atorunnaarsinneqarnera Naalakkersuisut oqartussaasunut inissiisunut nalunaarutigissavaat. Tamanna ajornanngippat siumut ilisimatitseqqaarluni pissaaq.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Ulloq unnuarlu paaqqinniffik suliffeqarfittut imminut pigisutut ingerlanneqartoq piffissami ukiunik marlunnik sivisussuseqartumi siunertaminut akuerisaasumut atorneqarsimanngippat akuersissut atorunnaarsinneqassaaq.</p>	<p>atorunnaarsitsinissaq Naalakkersuisut aalajangersinnaavaat.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Naalakkersuisut akuersissut, atorunnaarsitsinissaq sioqqullugu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut imminut pigisumut isumaqatigiinniarneq tunngavigalugu nalilersoqqissavaat.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup atorunnaarnera pillugu Naalakkersuisut kommunalbestyrelsit inissiisut pisariaqanngitsumik kinguarsaanertaqanngitsumik nalunaarfigissavaat.</p>	<p>aalajangiisinnaavoq.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Imm. 1. malillugu Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfiup akuersissummik atorunnaarsitsinissamik aalajangiinnginnerani Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup ulloq unnuarlu paaqqinniffik oqaloqatigissavaa, kiisalu akuersissummik atorunnaarsitsiniarnermut tunngaviusunik ulloq unnuarlu paaqqinniffiup aaqiiniarnissaanik periarfissillugu.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfiup imm. 1 malillugu akuersissutip atorunnaarsinneqarnissaa aalajangerpagu, Naalakkersuisoqarfiup atorunnaarsitsinissamut piffissaq naammaginantumik sivisussusilik aalajangersassavaa. Pissutsinik atorunnaarsitsinissamik aalajangernermit pissutaasunik naliliineq tunngavigalu piffissaliussaq aalajangersarneqassaaq.</p>
---	---	--